

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtak. Cena mu je 2 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za Ameriko in druge tuje države 6 K). — Posamezne številke se prodajajo po 10 vinarjev.

S prilogami:
Naš kmečki dom, Društvenik, Naša gospodinja

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Štev. 10.

V Ljubljani, dne 9. marca 1911.

Leto XXIV.

Priljubljeni bodimo!

Vojaki niso poceni. Evropa krvavi vsled ogromnih vojaških bremen. Leta 1910. se je izdalo v evropskih državah malo manj nego osem tisoč milijonov kron za vojaštvo na suhem in na morju. V mirnem času nosi 4 milijone 629 tisoč mož orožja, in sicer takorekoč samih mladih fantov, najspodobnejših za delo in trud. Od teh jih je 2.648.000 ruskih, nemških in francoskih; druga, manjša polovica, je razdeljena na drugih 17 držav in držav: Avstrijo, Angleško, Turško, Špansko, Portugalsko, Švedsko, Norveško, Belgijo, Nizozemsko, Dansko, Švico, Romunijo, Bolgarijo, Srbijo, Grško, Črnogoro in Kreto. V vojski pa postavijo lahko evropske države 28 milijonov izurjenih vojakov na noge. Velike bojne ladje so v Evropi 203.

Mraz pretrese človeka, ko premišlja to reč. Kaj bo, če se prično gibati te velikanske množice druga proti drugi, če začno orjaške ladje na morju bruhati ogenj in svinec v krvavih bojih. Na tisoče in tisoče pobitih, na milijone ljudskega premoženja uničenega! Gorje tisti državi, ki bo premagana! Zato je pa dolžnost vsakega poštenjaka skrbeti za to, da smo pripravljeni, in sicer tako pripravljeno, da se nas sovražnik ne bo upal napasti. Brena za vojaštvo so res velika, toda če se z njimi kupi mir, so dobro naložena, ker izgubljena vojska stane stoinstokrat več nego znašajo izdatki za armado. Če samo priprave za pretečo vojsko z malo Srbijo so nas stale pred dvema letoma do par sto milijonov K; trgovina in obrt sta imeli silno škodo; naš kredit je padel in državna posojila so se zelo podražila. Kaj bi bilo šele,

ko bi bruhnila vojska, ki bi jo izgubili? Misliti si ne smemo, kako bi se naše gospodarsko življenje mahoma podrla.

O tem, da jih je med Lahih pri nas in na Laškem mnogo, ki bi radi, da bi se naše morsko obrežje priklopilo laškemu kraljestvu, ni nobenega dvoma. Malo izkušnje že imamo iz zgodovine, kaj je nato z državo, če je odrezana od morja. Leta 1809 je Napoleon ustanovil Ilirijo; odtrgal je slovenske pokrajine, Primorsko, Istro in Dalmacijo od Avstrije in vsled tega je že takrat, ko obrt in trgovina še nista bila tisoči del tako razvita, kakor danes, država hiralala. Že leta 1811, ravno pred sto leti, so prišli državni bankovci takorekoč ob veljavo; država je bila na kantu, zlasti zato, ker odtrgana od morja ni mogla dobiti od nikjer novih dohodkov. Kaj bo pa z našim lesom, od katelega živi velik del naših kmetov, kaj bo s tovarnami, ki so navezane na surovo blago preko morja (na primer na bombaž), če bi dobila Italija v roke naš Trst, Reko, Pulj in dalmatinska pristanišča? Kmet in delavec bi bila najbolj tepena in zato pa morata biti ravno kmet in delavec najbolj za to, da je naša država močna, da se je Lah ne bo upal lotiti. Ljudje, ki nimajo nič vesti in tudi nobene odgovornosti, ki jim je vseeno, kaj pride, kriče zdaj, da so dovolili delegati v Pešti večjo vsoto za nove vojne ladje in za vojaštvo. Naravnost rečemo, da so taki ljudje sovražniki ljudstva. Gotovo si vsak poštenjak želi, naj bi se prenehale vojske. Toda Avstrija ne more sama začeti. Ko se je šlo na Francoskem za to, da se odpravi smrtna kazen za hudodelce, je dejal neki pameten politik: »Jaz sem za to, da se nobenega več ne umori, toda gospodje morilci naj začnejo s tem.« To velja tudi v tem slučaju. Avstrija

noče nikomur nič vzeti. Nobena država na svetu nima v naši državi zase nobene nevarnosti. Ali smo pa mi krivi, da Lah stegajo svoje prste po našem ozemlju, in sicer po tistem, ki je za državo najbolj potrebno, po tistem, ki v njem prebivamo ravno Slovenci in Hrvatje. Če bi se odtrgale primorske pokrajine od Avstrije, smo mi Slovenci izgubljeni; naša narodna smrt je potem neizogibna.

Jasno je kot beli dan, da moramo biti tako močni, da se od Lahov ne bo treba bati nobene nevarnosti. Na suhem smo zdaj pač močnejši od Lahov. Za vojsko imajo Lah pripravljenih 3.300.000 mož, mi tri milijone 700.000. Toda na morju so Lah hujši. Laške vojne ladje obsegajo 540.900 ton, naše le 236.000; vojakov na morju imajo Lah 30.500, mi le 13.400. Velikih vojnih ladij je na Laškem 19, pri nas deset, velikih križarjev tam 5, tu 3. Lah bodo do jeseni leta 1913 zgradili 4 nove velike ladje (drednavte), mi le 2.

Lahi pa tudi mnogo več žrtvujejo za vojaštvo, nego mi, dasi so v slabih razmerah. Od vseh državnih stroškov gre tam 23 odstotkov, pri nas 11,7 odstotkov za vojaštvo. Tam pride za vojaštvo na eno osebo 15 K 30 vin. na leto, pri nas 9 K 92 vin. Lah imajo 34.500.000 prebivalcev, pa izdajo za svoje pomorsko vojaštvo 177.200.000 K na leto, pri nas, ki imamo 52.000.000 ljudi, pa samo 67 milijonov. Kdor te številke pametno premisli, bo na jasnem, kaj je treba storiti in bo tudi vedel, kaj je odgovoriti brezvestnim hujskačem, ki bi menda radi, da bi mi nepripravljeno čakali na svoj pogin.

Volivcem kmečkih občin v sodnih okrajih: Trebnje, Litija, Višnja gora, Radeče, Mokronog in Žužemberk!

Dne 19. t. m. imate voliti novega deželnega poslanca.

Vaši zaupniki so se zjediniili na gospoda

IVANA VEHOVEC-A,
župana in posestnika v
Žužemberku.

Drage volje Vam priporočamo njegovo izvolitev, ker vemo, da bo mož na svojem mestu.

Volivci! Kot zavedni pristaši Slovenske Ljudske Stranke idite dne 19. t. m. na volišče in oddajte svoje glasove **složno** za kandidata S. L. S., ki je gospod

IVAN VEHOVEC,
župan in posestnik v
Žužemberku.

Z Bogom za ljudstvo!

V Ljubljani, dne 6. marca 1911.

Zvršilni odbor S. L. S.

Dr. Ivan Šusteršič,
tč. načelnik stranke.

× × ×

Volivci kmečkih občin v sodnih okrajih Trebnje, Litija, Višnjagora, Radeče, Mokronog in Žužemberk. Opozarjamo Vas, da dobro pazite na svoje legitimacije, ki jih je treba k volitvi seboj prinesiti (brez legitimacije ni mogoče voliti). Pazite na glasovnice, ki jih je treba izpolniti pravilno: Ivan Vehovec, župan v Žužemberku. Tudi pri tej volitvi je volivna dolžnost in mora vsak voliti. Zato vsi kot en mož na volišče za kandidata Slovenske Ljudske Stranke!

Političen pregled

NEMŠKA SVOBODOMISELNA- JUDOVSKA ZAVIST.

Nemški svobodomiselnici in Judje se zvijajo sedaj same gole nevoščljivosti, ker jih silno peče, da je cesar pri zadnjem dvornem plesu nagovoril izmed vseh delegatov edinole slovenskega delegata, načelnika S. L. S. dr. Šusteršiča ter tako laskavo pohvalil delovanje kranjskega dež. zbora.

Sedaj se pa trudijo na vse načine, kako bi mogli ti svobodomiselnici in judovski kovarji v svojih umazanih časopisih očrniti dr. Šusteršiča in našo S. L. S., ki jo vzorno vodi naš dični načelnik od uspehov do uspehov in novih zmag in doseganj. Lažejo in skušajo nepoučene kroge prevarati s tem, da

podtikujejo naši stranki dejanja in stvari, o katerih pri nas vsak pastirček ve, da so jih storili, oziroma zakrivili prismojeni liberalci.

Izmišljajo si tudi ti svobodni »misleci« rez svobodne neumne izmišljotine, o katerih vsak ve, da so brez resnične podlage, a njim pride vsaka neumnost prav, čim večji je, tem bolj so jo veselji. Vse to zmedeno počenjanje raznih nemških svobodomiselncev in judovskih zavijačev pa dokazuje nič manj kot to, kako silno jih je strah pred trezno, dobro premišljeno, domoljubno, nad vse pravo politiko, ki jo zasleduje ravno pred vsem naš načelnik dr. Šusteršič.

ZNAMENIT GOVOR DR. ŠUSTERŠIČEV V DELEGACIJI.

Dne 25. svečana je imel naš načelnik v polni seji avstrijske delegacije jako znamenit govor o razmerju naše države do Italije in o stališču katoličanov do Svete Stolice. Izvajal je dr. Šusteršič sledeče: Najprej je poudaril, ker so trdili drugi govorniki drugače, da treba ravno srečni rešitvi aneksijske krize pred dvema letoma pripisovati uvrščeno stališče Avstrije v krogu veselj, kar je imelo za dobro posledico, da so se potlačile gotove državi sovražne struje in se je zboljšalo tudi razmerje do Italije.

Našo državo so takrat proglašali za slabotno, a ta je takrat pokazala dovolj odporne moči, da hoče za mirno, a neodjenljivo odločnostjo braniti nedotakljivost svojega ozemlja. In to dejstvo je napravilo najboljši vtis in vpliv na razmerja do raznih drugih narodov in držav, zlasti na naše razmerje do Italije.

Dr. Šusteršič graja one predgovornike, ki so trdili, da se stanje Italijanov v Avstriji spravlja v zvezo z razmerjem Avstrije do Italije. Razprava o laški pravni fakulteti tudi ne spada v delegacijo, ne spada v področje ministra za zunanje zadeve, temuč spada izključno le v področje avstrijskega naučnega ministra. Nič ne more staviti notranje-političnega vprašanja v slabšo luč, kakor če se spravi v zvezo z vprašanji zunanje politike. To načelo mora veljati za vse narode v Avstriji in nobenemu narodu ne sme biti dovoljeno ozirati se čez mejo, ako ne soglaša s to ali ono rečjo, ki se godi v državi. Če je kakšen narod v Avstriji, ki ima pravico se pritoževati nad krutimi krivicami, je to slovenski narod. Ze predgovornik Grabmayr sam je naslikal, kako se slovenski živelj v Primorju zatira in kljub temu Slovenci z nikomur, ki je onstran meje, ne koketirajo (ne gojijo zvez). Slovenci se rajši organizujemo, se poslužujemo po državni ustavi dovoljenih naprav in delamo na to, da se na ustaven način doseže v

državi popolna enakopravnost, in se ne damo po nobeni stvari omajati v domoljubni udanosti do cesarja in države. Kakor Slovenci, tako bi morale delati tudi druge narodnosti. Laška kraljevina pa nima vzroka se kaj pritoževati zoper Avstrijo. Mi želimo Italiji miru, napredek in sploh uspehe; na Balkanu hočemo postopati v sporazumu z Italijo. Ali more Italija najti prijatelja, ki bi ji več ponudil kakor mi? Če Italija vzdrži prijateljstvo in zvezo z nami, bo močna in upoštevana. Ampak naravni predpogoj za to je, da se upošteva popolna nedotakljivost našega ozemlja.

Kar se pa tiče takozvanega rimskega vprašanja, nima to vprašanje z našim zavezniškim razmerjem z Italijo nič opraviti. Zveza z Italijo bi bila v nevarnosti le takrat, kadar bi se začelo v Italiji ljudsko gibanje, naperjeno iz namena, da osvoji nekatere avstrijske dežele. Zato je čisto odveč, ako se razpravlja o rimskem vprašanju v zvezi z našo zvezo z Italijo.

Kar se pa tiče tega, kako se naš vladar vede v tem oziru, je njegovo stališče popolnoma v soglasju s čustvi ogromne večine zvestih avstrijskih državljanov. Sicer je pa tudi večina laškega naroda napolnjena s čustvi spoštovanja do Svete Stolice. In tu se ne gre o papežki državi, gre le za to, da se ima največji ozir do Svete Stolice. Na Laškem prevladuje želja, da se papež v Rimu počuti tako, kakor je to primerno za njegovo visoko dostojanstvo. Iz te želje in stremljenja se bo brezdvomno rodilo in pojavilo nagnenje, da se enkrat napravi o tej stvari končno pogodbo, ker dosedanje stanje se ne da več vzdržati. Če se danes ne morejo vsi prijatelji laškega naroda s celim srcem udeležiti slavlja zedinjenja Italije, treba to pripisovati dejstvu, da je s tem spominom združen spomin na nasilje zoper Sveto Stolicu. Resnično edinstvo laškega kraljestva bo šele takrat doseženo, ko se sklene poravnava (dogovor) s Sveto Stolicu in bo prenehal obžalovanje vredni spor med obema taboroma v Italiji.

Socialni demokratje bi radi, da se opusti naše poslanstvo pri Sveti Stolicy. Ta njih zahteva je malo čudna! Treba vendar pomisliti, da je Sveta Stolica edina velevlast, ki nima armade in ne gradi dreadnoughtov (drēdnōtov), edina antimilitaristična država, kar je vendar v smislu socialnih demokratov. (V delegaciji je nastalo ob teh besedah dr. Šusteršičevih na račun demokratov burno veselje.) Sicer je pa zahteva socialnih demokratov le prazna demonstracija. Mi smo katoliška država, ker je ogromna večina prebivalstva katoliška in je katoliška tudi vladarska hiša naša sama: torej je čisto samoobsebi umevno, da se naše poslanstvo vzdrži pri Sveti Stolicy.

Govornik dr. Šusteršič se je nato pečal še z bosenskim in jugoslovanskim vprašanjem ter zlasti ostro prijemal češkega liberalca novoslovana dr. Kramača, ki je govoril o bosenskih razmerah edinole s srbskega stališča, namesto, da bi se bil oziral na koristi vseh avstrijskih Jugoslovancev, Hrvatov in Slovencev, ki težijo za trializmom (t. j. da se jugoslovanska ozemlja na jugu monarhije: Slovenske dežele, hrvaške avstrijske dežele: Istra, Dalmacija, potem hrvaška banovina ter Bosna in Hercegovina združijo v eno skupino pod vladarsko krono Habsburžanov. A ker bi s tem izgubili Nemci in Mažari vso svojo nadvlado nad Slovani v državi, zato se temu združenju Jugoslovancev v trialistiško skupino branijo na vse pretege, ker bi njih vpliv izginil v teh deželah čez noč!) S stališča Avstrije in naše vladarske hiše je treba, da se podpira ta misel!

Da je važen ta govor dr. Šusteršičev, je dokaz to, da so se obširno ž njim pečali vsi časniki, ker dobro vedo, da se dr. Šusteršičevim nazorom pripisuje veliko veljavo v vseh avstrijskih krogih.

AVSTRIJSKA DELEGACIJA

je v polnih plenarnih sejah razpravljala o bosenskem kreditu. V razpravi je govoril tudi dr. Šusteršič in izjavil glede načina uprave v Bosni, da je ta način vse kaj drugega kakor ugajajoč in ne odgovarja prav nič koristim Avstrije. Ogrska si lasti pravice do novopriklapljenih dežel na podlagi zgodovinskega prava, mi Avstrijci pa moramo temu nasproti postaviti pravice, ki jih je dobila Avstrija po zasedenju in po upravni postavi. Slovenci se čutimo del hrvaškega naroda. Ni res, da bi se godila posebna krivica bosenskim Srbom, ker ni mogoče trditi, da bi se posebno zapostavljalo Srbe. Bosenska uprava je v marsikaterem oziru vredna graje in radi tega trpi celotno bosensko prebivalstvo.

Nato govori o liški železnici, na katero se predvsem ozira s stališča kranjske dežele. Zgradba liške železnice je pogodbeno zagotovljena in zato se mora zgraditi.

Delegacije so v plenarni seji razpravljale tudi o rednih armadnih potrebščinah in se je predloga o njih sprejela neizpremenjena. Delegacijsko zasedanje je bilo preteklo soboto zaključeno.

AVSTRIJSKI DRŽAVNI ZBOR

se je sklical k seji v sredo, 8. sušča. Razpravljali bo izpremembi društvenega zakona, o poročilu poljedelskega odseka, kako dvigniti pašnike in izboljšati travnike, o potrebi znižanja cene soli, povzdigi svinjereje, ureditvi službenega razmerja pri agrarnih operacijah, pospeševanju kmečkega poklica, o predlogu, kako ustanovljati zavode za dobavo semen itd.

LISTEK

Romarica.

Povest iz naroda.

Spisala M. Buol. — Poslovenil o. Veselko Kovač.

(Dalje.)

»Res je,« je odvrnila ona in sedla na stol poleg njegove postelje.

»Zdravi ljudje mró, čvrsti ljudje mró,« je mrmral bolni Miha; predstavljal si je namreč brata še vedno v najlepši moški dobi prav takega, kakor ga je videl zadnjikrat pred mnogo, mnogo leti.

Micika se je trudila na vso moč, da bi mu dopovedala, da je bil oče že dolgo bolehen, toda Miha se je le redkokdaj brigal za to, kar mu je kdo pravil.

»Že vem,« je nadaljeval glasno, »Petru sem bi vedno poceni. Kdo drugi bi bil vendar včasih prišel in vprašal: Miha, kako kaj? Ampak smo že Silvestrovi vsi taki! Mi nimamo srca; vsi skupaj ga nimamo!«

»O, striček, to je pa preveč!« je prekinila Micika s slabotnim glasom.

Miha svojih besedi ni preklcal, ugovarjal pa tudi ni. Ni mogel namreč ostati dolgo časa pri eni in isti misli. Povesil je glavo na prsa in zastokal: »Smrt, smrt!« In v tem vzdihu je bilo izraženo neizmerno hrepenenje.

Toda naenkrat je zopet dvignil povešeno glavo in proseče rekel:

»Micika, spomni se me, ko zopet poromaš na božjo pot!«

Ona ga je začudeno pogledala. Ves čas, kar ga je obiskovala, ji še nikdar ni izrekel nobene še tako majhne prošnje.

Molčala je. Ni se upala povedati, da mu prošnje ne more uslišati, ker je romanje pustila za vedno. — Izprva je bilo to zanj velika žrtev, a sedaj je bila že sama s tem zadovoljna. Tako slaba in betežna je bila! Že sama pot v trg se ji je zdela nekaj težkega in velikega.

»Čuj!« položil ji je Miha roko na rame, kakor da ji hoče povedati nekaj važnega.

Ona se je nagnila k njemu kakor k otroku, ki hoče povedati kako skrivnost.

»Čuj!« je ponovil stric in pritajeno nadaljeval; »ti že imaš srce! Morebiti dosežeš ti kaj pri Materi božji. Ko je prišlo mene, me je mislila mati peljati na Sv. Višarje. Toda preden sva mogla iti, je mati umrla, potem pa nisem imel nikogar več, ki bi bil šel z menoj. Daj, Micika, pa pojdi ti namesto mene na Sv. Višarje! Ti že izprosiš, ti . . . o gotovo!«

Dekle je stásnilo ustnice in ni moglo odgovoriti nobene besedice. Čutila je, da postaja bleda in da ji kri vre k srcu,

Zakaj jo je obšel strah? Ali je mar imela Mihova beseda tako moč? Ali ga ni smatrala vedno kakor otroka in ga pomilovala z onim sočutjem, s katerim pomilujemo navadno majhne sirote? Zakaj se je sedaj tako nepričakovano in pa tako naenkrat v globočini srca oglasil klic: Ubogaj in pojdi!

Sv. Višarje!

Le redko je slišala praviti o tej božji poti. Vedela je le, da leži ta romarski kraj daleč doli na Koroškem in da potrebujejo čvrsti možje več dni do njega. Več ji ni bilo znano. Nikdar ni poizvedovala o njem, nikoli ji ni prišlo na misel, da bi romala tako daleč, celo takrat ne, ko je bila še čila in krepka in njeno upanje še neomajano. Domišljija ji je slikala to daljno gorsko svetišče v čudnih barvah. Že sama misel, da bi morala potovati dan na dan po tuji deželi, se ji zdela grozna. In ali je ona sploh sposobna za tako dolgo božjo pot? Ali pač ne umrje, preden pride do cilja? Saj vendar ni bila več tista krepka romarica kakor nekdanj.

In vendar jo je kljub vsem tem pomislekom priganjal venomer neki notranji glas: Pojdi, pojdi!

Hitro je vstala in ni zinila besedice. Pred odhodom je celo pozabila pokropiti bolnika z blagoslovljeno vodo, kakor je imela navado. — Kmalu nato je bila že v Potočnikovi delavnici.

Bilo je že pozno, a še precej svetlo. Stari mojster je takoj ugledal žalostno obiskovalko.

»O, Micika,« jo je ogovoril prijazno, »prav je, da si prišla. Ravno kar je dejala Veronika: Micika bi se vendar lahko nekoliko pri nas odpočila, preden se napoti domov.«

Micika se je ozrla okrog sebe, kakor da nekoga išče, potem pa je rekla nekam v zadregi:

»Prišla sem se vam zahvalit, da ste naredili očetu tako lep križ; skoro prelep se mi zdi za kmetiškega človeka.«

»Nič hvale! Pravzaprav se pa moram zahvaliti Kandidu, ne pa meni!«

»Kje pa je?« je vprašala Micika tiho.

»Zunaj na dvorišču! Malo potrpi; takoj bo tu.«

A Micika je hitela sama ven. Kandid je stal pred skladom desk, katere je menda ravno prešteval. Ko je začel njene stopinje, se je obrnil proti njej.

»Ali si ti, uboga sirota?« je vzkliknil in ji takoj segel v roke, misleč, da je prišla iskat leka svoji bolesi. Začel jo je tolažiti, a ona ga je prekinila:

»O, Kandid, ne morem ti povedati, kako mi je pri srcu!«

»Verjamem. Zgubiti starše, je hudo. Sam sem to že skusil. Zate je pa še mnogo hujše.«

»O,« je vzkliknila Micika, »bolna sem in zaničevana, brez očeta in domačije. To pa še ni vse . . . najhujše je prekletstvo . . . O Kandid, prekletstvo je najhujše gorje!«

»Ti ga nisi zaslužila,« je odvrnil mladenič nežno; »v nebesa pa vkljub temu lahko prideš.«

Ona je nekaj časa molčala, potem pa je naenkrat pričela z mirnejšim glasom: »Skoro celo leto že nisem bila na božji poti, veš . . .«

»Seveda vem; od tega časa se mi je odvalil kamen od srca.«

»Danes pa sem prišla vprašat,« je nadaljevala s povešenimi očmi, »ali bi smela še enkrat iti, samo enkrat še, zadnjikrat.«

Kandid jo je začudeno pogledal: »Kako to misliš?«

»Mislim, če ti ne privoliš, pa ne grem.«

»Ali tako tolmačiš moje besede?«

Njena ponižna pokorščina ga je ganila. Par hipov se je zamislil, potem pa se je ozrl nanjo: bila je bleda in je trepetala. Ali bi ne bilo slednjič vendar krivično zoperstavljanje se njeni otroški trdni nadi? Je-li bila sploh

kdaj bolj potrebna človeške pomoči in tolažbe?

»Pojdi v božjem imenu, Micika,« je rekel s tresočim glasom, »le pojdi, saj mora biti tako božja volja!«

V tem hipu ga je nekdo poklical. Zato se je opravičil: »Mojster me potrebuje; obrnil se je še nazaj in zaklical: »Tako se vrnem.«

Bil je možbeseda; a Micika ga ni počakala. Iskal jo je v hiši pri Veroniki, a zastoj.

Je že odšla . . .

(Dalje prihodnjič.)

Obletnica

po A. Medvedu † 12. marca 1910.

Pomlad prihaja

Po hribih in dolinah
pozdravlja prvo cvetje,
prvo nas zelenje,
vse to mi kliče, govori,

da je minulo leto dni,
kar Tebe ni . . .

Stoji še stari grad,
vrh njega dviga se zvonik,
ki vabi nas v kapelo
k molitvi čisti,
a pred oltarjem Tebe ni,
minulo je že leto dni . . .

Po gradu samcat se sprehajam,
vse nate mi spomin budi:
kjer tvoja postelja je stala,
tam moja zdaj stoji
in drobn listič tam v omari
mi glasno kliče, govori,
da je minulo leto dni,
kar Tebe ni . . .

In pravijo, da v gradu straši,
kar Tebe ni:
moj duh se Tebe ne boji,
tvoj duh nazaj si ne želi.

Fr. Pavšič.

RAZGLLED PO DOMOVINI

Ljudska posojilnica. Številke govore! Naš najimenitnejši ljudski denarni zavod ljubljanska »Ljudska posojilnica« razglaša računski zaključek za preteklo, petnajsto upravno leto 1910. Denarnega prometa je bilo v tem letu **87.506.690 K**, torej več kot sedeminosemdeset in pol milijona kron! Hranilne vloge so narasle v letu 1910 na več kot enindvajset milijonov kron, natančno na: **21.302.351 K 18 vin.** Čisti dobiček je v letu 1910 najvišji od vseh let, kar obstoji »Ljudska posojilnica«: **presega vsoto stotisoč kron!** Natančno: **101.376 K 19 vin.** Od tega čistega dobička v znesku 101.376 K 19 vin. se poravnajo pred vsem 5 odstotne obresti glavnih deležev v znesku 530 kron, ves ostanek v znesku 100.846 K 19 vin. pa se priračuni lastni glavnici »Ljudske posojilnice«. Lastna glavnica »Ljudske posojilnice« znaša sedaj **čez šeststotisoč kron**, natančno **608.996 K 84 v. l.** Od te vsote znašajo rezervni zakladi, iz katerih bi se imela pokriti v prvi vrsti kaka večja zguba, če bi posojilnico zadela, **čez pol milijona kron**, natančno: **552.474 K 43 vin. l.** Čestitamo uglednemu zavodu na sijajnih uspehih in mu kličemo: Naprej!

Hranilnica kmetijskih občin v Ljubljani je začela že poslovati. Svoje prostore ima v hiši Zadrufne zveze nasproti Bavarskega dvora, Hranilnica je pupilarno varen denarni zavod in morejo vlagati v njo tudi občine in uradi. Za varnost hranilnih vlog iamči 51 občin.

41

Naš prvi dreadnought bo spuščen v morje definitivno 27. maja t. l. Ker pride pri tej priliki najbrže sam cesar v Trst in bo ondi zbrano vse naše ladjeve, bo gotovo tudi iz naših dežela odšlo veliko ljudi gledat ta slovesni in lepi prizor. Kolikor je dozdej znano, bo naš prvi dreadnought imel 20.500 ton, turbinske stroje 25—26.000 konjskih moči, dvanajst topov kalibra 30½ cm in dvanajst brzostrelnih topov kalibra 15 cm ter veliko 7 cm topov. Stolpi za velike topove bodo štirje, v vsakem po trije topovi.

Vlom v cerkev sv. Petra v Ljubljani. Tat je bil v noči od petka na soboto v cerkvi sv. Petra. Najbrž se je zvečer skrnil v cerkvi. Vlomil je v nabiralnik za vratni. Imeti je moral vse orodje s seboj, da je odprl to silno močno puščico. Denarja gotovo ni dobil v nji nad eno krono. Vzel je tudi iz tabernaklja monštranca. Pa tudi tu ni profitiral. Monštranca je iz navadne pločevine, le lunica je srebrna. Pokvaril je kanon table, odtrgal je vrhnje okraske in okvire, misleč, da so zlati, pa so tudi prav priprosti in le nekoliko pozlačeni. Iz cerkve jo je popihal skozi okno pri oltarju Jezusovega Srca. Krasno slikano okno je ubil. Pod oknom so našli le del svete hostije, ki je bila v monštranca. Vlom in tatvino je zapazil cerkvenec zjutraj, ko je odprl cerkev. Monštranca je proti vlomu zavarovana pri »Riunione Adriatica di Siccurta«. Kakor se čuje, so storilce že dobili, in sicer sta to dva delavca, ki sta bila zaposlena pri delu v Gruberjevem kanalu.

d Kaj je z bogato Novakovo dedščino? Na naše uredništvo je prišlo cel kup vprašanj o tej bogati dedščini. Uredništvo »Slovenca« je vprašalo ribniško županstvo, če kaj vé, kako je s to dedščino. Ribniško županstvo je odgovorilo sledeče: »Na Vaše cenjeno vprašanje glede Novakove dedščine vam ne morem nič drugega sporočiti, kakor da je dobilo ribniško županstvo pismo od nekega notarja iz Bône v Algeriji, v katerem isti povprašuje po sorodnikih Jurija, oziroma Marka Novaka. Županstvo je notarjevi želji ustreglo ter kolikor mogoče natančno te sorodnike, kolikor nam jih je znanih, vpisalo. Na željo nekaterih tu bivajočih sorodnikov smo še enkrat pisali v Bône, a dobili nismo do danes nikakega odgovora. Vsa zadeva je jako misteriozna, natančneje ni mogoče poizvedeti. Vé se samo, da je bil neki Jurij Novak iz Ribnice za časa francoske okupacije asentiran v francosko vojno, ta se je pozneje naselil v Marselju, kjer se je oženil z bogato vdovo ter imel veliko trgovino. Dopisoval je tudi svojemu sorodniku notarju Arkotu v Ribnici ter temu tudi za svoje ubožne sorodnike nekolikokrat denarne podpore pošiljal. Otrok s svojo ženo ni imel, pač pa enega nezakonskega sina, katerega je legitimiral. Ime mu je bilo Martinego Novak. Zapustil pa je ogromnega premoženja, a to že pred kakimi 45 leti. Nadalje se ne vé ničesar natančnega. — Čujemo, da je soproga gospoda poslanca Jakliča bližnja sorodnica omenjenega Novaka. Poslanec Jaklič se je baje po zunanih ministr-

stvu obrnil na dotične konzulate.« — To bodi za vse odgovor, ker vsakemu posamezniku ne moremo odgovorjati. Ako se o tej zadevi kaj bolj natančnega izve, bomo svoječasnno poročali.

Ljubljanske okoličane opozarjamo, da ima Gospodarska zveza v svoji hiši »Bavarski dvor« prostoren hlev, kamor lahko spravljajo vozniki, ki prihajajo v Ljubljano, svojo živino.

Ona društva v S. K. S. Z., ki so dobila poizvedovalne pole za pevsko organizacijo, se prosijo **nujno**, da izpolnjene pole nemudoma vpošljejo, da delo ne bo po nepotrebnem zaostajalo. Termini najdalje do 15. marca t. l.

Brezplačni pravni večeri v S. K. S. Z. S. K. S. Z. je vpeljala pravne večere, ki se vrše vsak torek in petek od 7. do 8. ure zvečer v Zvezinem tajništvu in Ljudskem domu, kjer dobe člani brezplačno potrebna pojasnila in navodila v vseh pravnih zadevah. Posvetovanje se vrši lahko med štirimi očmi, torej strogo zaupno in tajno.

Umrli je šolska voditeljica šmihelske dekliske ljudske in meščanske šole Marija Petronia Gröndler.

Poljedelski pouk med vojaki. Kakor znano, poučujejo v nekaterih c. kr. domobranskih polkih posebni instruktorji vojake v raznih strokah kmetijstva teoretično in praktično. To je velike vrednosti za vojake, ki so kmečki sinovi, ker se za časa vojaškega službovanja ne odtuje popolnoma svojemu poklicu. Tudi moralna vrednost takega pouka je zelo velika. Udeležba moštva pri vojaških poljedelskih tečajih, kjer so bili, je bila povoljna. Sili se seveda nikogar ne, da hodi poslušati predavanja. Izkušnje, ki so jih naredili na Bavarskem, v Italiji in na Francoskem s takimi vojaškimi tečaji, so bile zelo zadovoljive. Tisoč kmečkih sinov se je ohranilo poljedelstvu. Tudi na Ogrskem spoznavajo veliki pomen takih tečajev. Ogrska agrarna korespondenca poroča, da namerava poveljstvo aradskega kr. ogrskega domobranskega bataljona infanterije vsled inicijative bataljonskega poveljnika majorja H. pl. Hauserja, prirediti primerno intencijam kr. ogrskega domobranskega ministrstva poučna kmetijska predavanja za moštvo in podčastnike kmečkega stanu. Tako si moštvo more, ko se povrne v civilno življenje, s svojimi znanostmi lažje zagotoviti svojo eksistenco. Aradsko komitatno kmetijsko društvo je sestavilo tudi že program za ta predavanja, ki se bodo vršila v marcu. Obravnavala se bo na njih reja govede, perotnine, čebel, kakor tudi ostale stroke.

Orožne vaje v III. armadnem zboru so se sledeče določile: Pehota in lovci: rezervisti dne 24. aprila do 6. majnika, nadomestni rezervisti: od 8. do 10. majnika, 22. majnika do 3. junija. Pehotni pionirji: 8. do 10. majnika; 22. majnika do 3. junija; kavalerijski pionirji 6. do 22. junija. Trdnjavski artiljerijski polk št. 4 in trdnjavski artiljerijski bataljon št. 3: 24. aprila

do 6. maja; 8. do 10. maja, 22. maja do 3. junija; 6. do 18. junija; 16. junija do 1. julija. Pijonirski bataljon št. 15: 1. do 13. majnika. Trenška divizija št. 3: rezervni podčastniki 1. do 28. majnika, 1. do 18. junija; rezervni poddesetniki in rezervni trenski vojaki: 8. do 28. majnika, 8. do 28. junija. Rezervni kolesarji vojaki pehote in manj izurjeni vojaki kolesarji, nadomestni rezervniki pehote in lovcev: 1. do 13. majnika; 24. majnika do 6. junija. Sanitetni oddelek št. 7, 8, 9 rezervisti in nadomestni rezervisti: 3. do 15. aprila; 18. do 30. aprila; 1. do 13., 15. do 27. majnika, 1. do 13., 16. do 28. junija.

Rop v kapucinski cerkvi na Reki. Opetovano predkaznovani Šimen Podlipnik, ki je v noči dne 29. junija 1910 uropal v kapucinski cerkvi na Reki z altarja lurške Matere božje mnogo dragocenosti in je napadel in ranil v Mariboru zasledujočega detektiva Foteca ter težko ranil policijskega psa Luksa, je bil v Mariboru obsojen na pet let težke ječe.

Železniška zveza z Dalmacijo. Železniški minister Glabinski se je izjavil, da se bo železnica preko Like pričela graditi prihodnjo jesen, zadnji čas pa v poletju 1912.

Osebnost vesti. Pisarni praktikant g. dr. Fran Ženko v Ljubljani je imenovan za avskultanta. — Jetniški oskrbnik g. Jakob Pascolotti v Trstu je imenovan za oskrbnika mariborske kaznilnice.

Socialno demokračka nesramnost proti svetemu Očetu. V italijanski zbornici se je osmelil socialno demokrački poslanec Podrecca napasti svetega Očeta, češ, da se vtihotaplja v Vatikan vino in čokolada. Italijanski finančni minister je pa zavrnil sodruga, češ, da ne gre kontrolirati Vatikana z ozirom na visoko, častivredno papeževost stališče in da Vatikan finančni upravi redno pravočasno naznanja uvoz raznih potrebščin. Socialni demokrati so torej zopet za eno blamažo bogatejši.

Ljudsko štetje in nazadovanje kmečkega stanu. Iz dosedaj znanih izidov ljudskega štetja se more razvideti, da pravzaprav kmečko prebivalstvo splošno povsod nazaduje. Mesta postajajo vedno večja, vasi pa vedno manjše. Velik del kmečkega prebivalstva se izseljuje v mesta in trge, da bi si lažje služil kruh. Da je tako upanje navadno goljufivo, je znano, kljub temu pa izseljevanje v mesta ni manjše. V takih razmerah je pričakovati, da bo izkazala statistika v nekaterih deželah komaj 50 odstotkov kmečkega prebivalstva, medtem ko ga je bilo pred 20 leti povprečno še 60 odstotkov. Treba je resno misliti, kako bi se omejilo izseljevanje kmečkega prebivalstva z domače grude, kajti brez močnega kmetijskega stanu država nima zadostnih življenjskih sil.

Ij Ljudsko štetje v Ljubljani je končano. Ljubljana ima 1863 hiš, med njimi 1769 obljudenih in 94 neobljude-

nih; 7887 strank in 41.727 prebivalcev, med njimi 38.661 civilnih in 3066 vojaških. Moških je 20.493, žensk 21.234. Trajno navzočnih je v Ljubljani 40 tisoč 323, začasno pa 1404. Od prebivalcev je 17.434 Ljubljančanov, 15.547 prebivalcev ima svojo pristojnost na Kranjskem, 7618 pa drugod v Avstriji — skupaj torej 40.599 Avstrijcev; 673 je Prekolitavcev (Ogrov, Hrvatov ali Erdeljcev); 22 Bošnjakov ali Hercegovcev, 343 pa inozemcev. Rimskih katolikov je 41.139, grških katolikov 20, starokatolikov 10; pravoslavni 61; evangeljcev 365, med njimi 316 avgsburških in 49 helveških; 1 unijatka, 109 židov, 22 pa brez konfesije. Od 40.599 Avstrijcev je napisalo 33.846 slovenski občevalni jezik, 5950 nemški, 360 češki, 290 laški, 95 hrvaški ali pa srbski, 56 poljski, 1 rusinski in 1 mažarski. Odsotnih je 478 domačinov, med njimi 313 stalno in 165 začasno.

Iz Dobropolj se nam poroča: Drugi gospodinjski tečaj se je otvoril v nedeljo dne 18. febr. pri nas v šoli. Izmed velikega števila oglašenih deklet je bilo sprejetih 22, ker za večje število ni prostora. Voditeljica tečaja je gospdč. Ema Petsche. Tečaja se udeležujeta gđč. Odlaskova iz Kamnika in gđč. Jakličeva iz Besnice. Ob otvoritvi je gospod župnik Ramoveš razložil dekletom namen tečaja in je naročil dekletom, da morajo biti pridne in ubogljive. Potem sta spregovorila še poslanec Jaklič in učiteljica. V ponedeljek je bila sveta maša in nato se je pričel reden poduk.

Mačka usmrtila otroka. Soprog nekega tovarnarja v Šmalkaldih je pustila svojega polletnega otroka nekoliko časa samega pod nadzorstvom starejših otrok. Otroci so se igrali, medtem pa se je vlegla domača mačka na obraz spečega dojenca, tako da se je zadušil. Poizkusi, da bi otroka oživel, so bili brez uspeha. Ta slučaj dokazuje, da pri otrocih ni puščati mačk, kar tudi higijenično ni.

Rdeči sleparji. To vam znajo oskubsti rdeči voditelji zaslepljeno delavstvo. V vsaki številki umazanega »Napreja« ni brati drugega: dajte, dajte! Sedaj debeli Tone Kristan roti delavce, naj pristopijo v socialno demokračko tiskovno društvo, naj prispevajo za dnevnik, ki ga menda nameravajo izdajati. Če izda delavec kak krajcar v dobre namene, ga Kristan opsuje s klerikalcem, če pa da goldinarje v nikdar sito in polno rdečo bisago, je vse dobro. Da se le debelemu Kristanu, ki živi od delavskih žuljev, dobro godi! Pošteno delavstvo, proč od židovskih rdečih pijavki!

Umrli je v deželni bolnici v Ljubljani po kratki in zelo mučni boleznici dne 27. in 28. minulega meseca prepehlan in pokopan v Mengeš k svojim staršem, posestnik, trgovec, gostilničar in župan Anton Rakef, podomače Jamovec iz Tunjic pri Kamniku; v najlepši dobi, šele v 37. letu svoje starosti. P. v m. l.

Neža Meden, Barber Son, Ohio Amerika. Poslane znamke prejeli. Srčna hvala. Le dalje nabirajte in naprosite druge Slovence, da nabirajo stare znamke. Iskren slovenski pozdrav iz stare domovine pošilja »Slovenska Straža«.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po 4 1/2% brez kakega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Gorenjske novice

g Novice iz Gorij. Obče znani in spoštovani veleindustrijalec Jakob Zumer, bivši župan v Gorjah, boleha že 3 leta na ledvicah. Zadnji čas se mu je zdravje poslabšalo; čuvati mora postelj. Velezaslužnega gorjanskega dobrotnika priporočamo znancem in prijateljem v molitev. Dal Bog, da bi okrevale. — Naše »Bralno društvo« je priredilo dne 19. t. m. veselico, ki je prav dobro uspela. Pevski zbor je proizvajal par ličnih imami prav precizno. V pevskem zboru pesmi okrasne moči, ki bi rešile čast na vsakem večjem odru v mestu. Mladenič Anton Kunčič pa je v samostojno skrbno sestavljenem govoru primerjal pravo slovensko vzgojo z ono Špartancev. Sam odločen abstinent je svaril mladeniče — svoje tovariše pred opojnimi pijačami, če hočejo postati in ostati kremeniti značaji in trdni gospodarji na domači grudi. Prijatelj večkrat na plan! Kot tretja točka je bila na dnevnem redu veseloigra »Repoštev«. Dasi igra sama na sebi nima posebnega jedra, je vendar vsem ugajala. Smeha je bilo dovolj! Zato so poskrbeli naši igralci, ki so že večkrat na odru pokazali, kaj znajo. Vsak je svojo nalogo dobro rešil. Dekleta Marijine družbe pa bodo kmalu predstavljale »Mater doloroso«. Prav! — Posestniku Tonejcu je poginila lepa kobila. V teku enega leta že druga. Res, nesreča kmetu nikdar ne miruje.

g Cerklje na Gorenjskem. Hranilnica in posojilnica je imela v teh dveh mesecih prometa 330.000 kron. Obre-

stuje hranilne vloge po 4 in pol odstotka, posojila daje po 5 odstotkov. Liberalna kmečka posojilnica pa daje posojila po 5 ena četrtnina odstotka, torej za en četrtni odstotka dražje. Tega seveda ni povedal »fantek« na občnem zboru. — Prejšnjo nedeljo dne 19. februarja je imel živinorejski inštruktor Krištof poučno predavanje o živinoreji in posebno o koristi živinorejskih zadržug. Poljudno predavanje je bilo zelo dobro obiskano — velika šolska soba natlačeno polna. Gospodarji, pristopite v obilnem številu k živinorejski zadržugi! — Koliko je vredno dobro plemo pri živini — en dokaz. Posestnik Bučar p. d. Belehar iz Police je zadnjič prodal mrjasca, ki je tehtal 13 funtov manj nego 7 starih centov. Dolg je bil 1 meter 90 centimetrov. Dobil je za zverino 420 K. To je pač lep denar za enega prešiča. — Naznanjamo vsem prijateljem in znancem, da je nehala živeti liberalna mlekarina. Vzrok: življenska slabost.

g »Andrej Hofer« na Ljudskem odru v Moravčah. Krasna je bila pustna nedelja za moravško izobraževalno društvo. Zunaj jasno nebo in pomladno topli žarki, a v novi dvorani vbrano petje ljudskih grl. Dvignila se je zavesa in na odru so se prikazali tirolski junaki z vrhovnim poveljnikom Hoferjem. Nehote smo se zamislili v davno predstoletno dobo leta 1809, ko so verni Tirolci, stiskani od krutih Francozev in Bavorcev, dali za vero in domovino svoje življenje. Junaški Hofer nam bodi zgled! Pozabiti ne smemo njegovih zlatih besed, katere je govoril v zadnjih trenutkih: »O, da bi moji rojaki ne prodajali svojega prepričanja za kosček mesa ali kozarec vina.« — Veselica se je izborna obnesla. Hvalili ne bomo igralcev niti pevcev — zdi se nam preotročje — od množice občinstva smo čuli pohvalno priznanje in to je dovolj. Na laskavo pohvalo nič ne damo, ravno tako se ne oziramo na grajo nasprotnikov. Nam je vseeno, naj zabavljajo moravska Neža ali vrhpoljska Mica. Zgražamo se pa, če zabavljajo zoper naše prireditve osebe, ki hočejo biti našega mišljenja. Takim odkrito povemo: z nami ali z liberalci, biti z obojimi, ni mogoče. Nihče ne bo pretakal krokodilovih solz, ako polovičarji ne pridejo k našim prireditvam. — Udeležba je bila nepričakovano obilna. Umljivo je, da se pri toliki gnječi ni moglo vsem postreči, kar bi bili radi storili. Naj nam cenjeni gostje ne zamerijo, prihodnjič, vljudno obljublamo, se kaj tacega ne bo zgodilo. Srčna hvala vsem, ki ste nas posetili. Hvala našim cerkvenim pevkam, ki so okrasile dvorano in prepevale na odru in med igro. Posebni zahvaljujemo naše vrlodične gđe. učiteljice za prijateljski poset. Srce nam utriplje veselja pri pogledu na Vas. Čigar je šola, tega je mladina, čigar mladina, tega bodočnost. Naša je šola, naša mladina, naša bodočnost! Krščansko mišleče učiteljstvo iamči resničnost Ho-

ferjevih besed: »Tisoči in tisoči so še taki, kakor smo mi, ki mislijo in čutijo kakor mi in so pripravljeni z nami umreti za Boga, cesarja in domovino.«

Pozdrav »Ljudskemu domu« v Moravčah.

Zora vstaja nad gorami,
noč se svitu umikuje,
»Ljudski dom« stoji pred nami,
radost srca napolnjuje.
Pozdravljen »Ljudski dom«!

Nova doba se pomlaja,
megla se raz zemlje vzdiga,
rod navdušen sem prihaja,
glas se mu iz prsi dviga:
Pozdravljen »Ljudski dom«!

»Ljudski dom« ponos doline,
kjer zavest krščanska veje,
dom moravških mož, mladine
dom katoliške ideje.
Pozdravljen »Ljudski dom«!

Tu se bo sejalo seme
na pripravljene razore,
zrnje pregoreče vneme
za načela in nazore.
Pozdravljen »Ljudski dom«!

Kal se bujno bo razvila,
rastla bode in cvetela;
zmagala bo ljudska sila,
mrzla slana bo skopnela.
Pozdravljen »Ljudski dom«!

Strt sovrag na razvalini
bo uničen in poražen;
novi rod bo vstal v dolini,
rod zaveden, izobražen . . .
Pozdravljen »Ljudski dom«!

Zgine rod, rodi se novi;
v grobih trudni bomo spali,
takrat drugi nas rodovi
nepozabne bodo zvali.
Pozdravljen »Ljudski dom«!

Limbarski.

g Križe pri Tržiču. Deželni odbor v Ljubljani mi je naklonil 400 K podpore za napravo vzornega hleva. Izrekam mu za to pristrčno zahvalo in tudi gospodu deželnemu poslancu Pibru, ki je prošnjo toplo priporočal ter končno č. gospodu župniku Janezu Zabukovcu iz Križa, ki je v zadevi posređoval. — Sebenje, dne 2. marca 1911. — Matija Zupan, posestnik.

g Tržiške novice. Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Tržiču (v kaplaniji) se je vršil 5. marca t. l. V načelstvo so bili izvoljeni gg.: Viktor Čadež (kot načelnik), Jožef Potokar, Fr. Ahačič, Janez Golmajer, Jakob Rožič, Ignacij Meglič in Anton Golé; v nadzorstvo pa so bili izvoljeni gg.: Jakob Pernuš, Jernej Železnikar, Jožef Ahačič, Fr. Rožič, Jožef Sitar, Janez Zupan. Vsem somišljenikom kličemo: Svoji k svojim! — Posojilnica stoji danes ob desetletnici obstoja trdno kot skala. Ima svojo hišo in lep rezervni zaklad, ki znaša 14.000 kron.

g Iz Tržiča. Na delavski tečaj, ki se vrši tekoči teden v Ljubljani, je društvo sv. Jožefa odposlalo dva člana. — Konsum bodo odprli te dni rdečkarji pri Čepelniku. Prepričani smo, da bo sedaj pojenjala naenkrat vsa draginja, ker bodo v mokraškem konsumu dajali vse napol zastonj. Neka omožena ženska je v preveliki gorečnosti za rdeče sodruge nesla kar naravnost svoj denar, ki ga je dobila v podporo pri zadnji delitvi Bornove ustanove, kot delež v konsum. Sicer kaj rad očita »Naprej« tukajšnjemu delavstvu propad starega konsumu. Svetovali bi »Napreju«, naj našteje vse tiste konsume in zadrage rdečkarjev, ki so propadle zadnja leta, in imel bo gradiva za več številik.

g Deželna gospodinja šola v Repnjah na Gorenjskem začne letni tečaj 1. maja za notranje gojenke. Pizmene prošnje in tozadevna vprašanja naj se pošljejo do 25. aprila na spodnji naslov. Prošnji mora biti priloženo šolsko in npravstveno spričevalo. — Dekleta se poučujejo v splošnem gospodinjstvu, šivanju, pranju, likanju, kuhanju, živinoreji, prašičereji itd., sploh v vsem, kar potrebuje dandanes vsaka kmečka gospodinja. Gojenke plačajo za ves pouk, hrano in stanovanje 30 kron mesečno. Sprejemajo se dekleta iz cele Kranjske, pa tudi iz drugih dežel. Ta tečaj bo trajal šest mesecev. — Vodstvo dež. kmet. gospodinske šole v Repnjah.

g Iz Železnikov. Pustne dni je bilo v Železnikih ob štirideseturni pobožnosti obhajanih 1400 oseb iz Železnikov in okolice. — Zares lepo znamenje krščanske zavesti. Hvala Bogu, spovednikom in pridigarjem! — Na pepelnico sredo pa je norela po Železnikih liberalna sokolska svojat v maškarah. In ti ljudje trdijo, da so vneti za vero in ljudski blagor. Vemo, zakaj bi imeli radi, da bi ljudje več zaslužili. Samo zato, da bi jim polnili njih gostilne in mošnjičke; saj se poznamo še predobro. Le tako naprej, kdor je slep, vam verjame. Iz teh vrstic spoznate, dragi čitatelji, da je v Železnikih veliko vrlih kristjanov, nekaj pa pravih pravcatih šem.

g Iz Zgornje Šiške. Ker se občni zbor kat. slov. izobraževalnega društva Zgornja Šiška in Koseze v nedeljo vsled nepričakovanih zaprek ni mogel vršiti, se bo vršil taisti nepreklicno v nedeljo, dne 12. t. m. ob 4. uri popoldne v že označenem društvenem prostoru. V nedeljo se otvori tudi društvena knjižnica.

g Z Bleda. Dne 24. februarja je prišel po proggi med Bledom in Bohinjsko Belo sekcijki načelnik g. Grünwald v spremstvu prožnega mojstra Ažmana. Pred predorom v Zaki so delali železniški delavci. Tam se ustavi in začne izpraševati delavce po starosti. Zagrozil je starejšim delavcem, in sicer takim, ki že peto leto pridno in pošteno

delajo na proggi, da jih bo odslovil, češ da so prestari in da naj si grede kruha služiti h kmetom. Torej pet let so bili dobri — sedaj so naenkrat prestari, za nič. Preti jim nevarnost, da jih bo vrgel brez kruha na cesto. Ker je takih delavcev okrog 12, je veliko ogorčenje med delavci na proggi. V interesu dobre stvari in da zabranimo neljube posledice, ki bi jih povzročilo tako brezobzirno postopanje, opozarjamo direkcijo v Trstu, naj ona pouči tega možakarja, da živi na Slovenskem in da naj se zaveda, da so naši delavci ljudje, ki si hočejo doma z delom svojih rok služiti kruh. Morda bi g. Grünwald rad utihotapil na proggo delavce iz rajha. In če bi jih, kmalu bi obžaloval, ker bi mu ti delali drugačne preglavice, kakor naši potrpežljivi domačini. Nezaslišano je, da si upa ta človek smešiti naše župane in župnike. Pristavil je namreč s porogljivim smehom predno je odšel, delavcem, naj tega ne pravijo županom in župnikom. G. Grünwald povemo, da je najbolje, ako neha izzivati, drugače bo naletel. (»Slovenec.«) — Ogenj je nastal zadnjič v sokolski telovadnici. Ali je vzrok v veliki nemarnosti sokolov, da ne pazijo, ali ker je slaba peč, je težko reči. Kakor se pripoveduje, se je zdaj že to drugič zgodilo. Ker so ljudje že zelo prestrašeni od pogostega ognja in ker so krog telovadnice tudi lesena poslopja, zato opozarjamo županstvo, ki mora skrbeti za varnost zoper požar, da si ob priliki ogleda razmere v sokolski telovadnici. Če se bo to zgodilo, bomo poročali, ker se bomo sicer morali obrniti na glavarstvo. — Veselica Marijine družbe je zelo dobro izpadla. Občinstva se je obakrat zelo veliko nabralo tudi iz sosednjih župnij. Igralkam se je videlo, da so se vglobile v svoje uloge.

g Moravče. Ljudska hranilnica in posojilnica naznanja onim, ki so ji izročili knjižice liberalne posojilnice, da jih ta do danes še ni izplačala. Izplačati jih bo seveda morala sedaj sodnijskim potom. Zato bodite brez skrbi. Ko bodo vloge izplačane, obvestimo vas ali po »Domoljubu« ali pa vsakega vlagatelja pismeno. — Cestni odbor za brdski okraj. Dolgoletna želja se je izpolnila. Liberalci so poraženi. Šest odbornikov je naših, le trije liberalci so še v odboru, eden voljen od občin, druga dva pa od veleobrta in veleposestva. Čast našim ljudem, ki so tudi iz cestnega odbora pomedli ljudi, ki so se brigali za vse drugo, le za ceste ne. — Cesta iz Moravč v Domžale je pod vsako kritiko. Vsa izrabljena in zanikrna, mostovi skoro podrti, sploh v takem stanju, da prav v resnici kliče po maščevanju. Kje je cestni odbor, ki se toliko hvali, koliko je storil? Na vsa usta vam povemo, da ste se sami uničili. Boljši časi se začenjajo z novim cestnim odborom. — Vsem ljudem pa povemo, da so liberalci na zadnjem občnem zboru liberalne posojilnice grozovito lagali. Če Ljudska posojilnica dá kako posojilo na vknjižbo, se

ta izvrši za toliko časa kot pri vsaki drugi posojilnici, ne pa, kot se je reklo, le za tri leta. Laž ima kratke noge!

Dolenjske novice

d Turjak. Tukajšnja cerkvena občina je priredila na predpustno nedeljo popoldne na pristavi turjaške graščine malo zabavo, pri kateri je vsled posebne prijaznosti sodelovala škocijanska godba.

d Vače. V nedeljo dne 5. t. m. je imel pri nas gospod državni in deželni poslanec dr. Krek političen shod. Dasi ravno je bilo naše izobraževalno društvo istočasno po svojih Orlih in drugih članih častno zastopano na slavnosti obsavskih Orlov v Smartnem pri Litiji, se nas je vendar še doma zbralo do sto, ki smo z velikim zanimanjem poslušali gospoda govornika, ki nam je razlagal da vse delo naših poslancev v Ljubljani in na Dunaju meri na to, da se zagotovi blagor ljudstva ne samo od danes na jutri, temveč za dolgo bodočnost. Hvala mu lepa, da nam je malo odpril pogled med širni svet. Govorili smo tudi o deželnozbornskih volitvah. Volili bomo gospoda Vehovca, ker je mož ljudske stranke in bo v ljudski stranki z drugimi vred delal za kmeta. Shod je odločno protestiral zoper okrajno glavarstvo v Litiji, ki hoče imeti nadomestne volitve v deželni zbor še po starem kopitu. Z ogorčenjem smo tudi vzeli na znanje, da imamo na Vačah takega župana, ki noče ali ne more ločiti zapisnika davkoplačevalcev od volivnega imenika. Mesto volivnega imenika je namreč od 15. do 23. pretečenega meseca razporežil zapisnik davkoplačevalcev do 8 K navzdol. To je danes na Vačah še mogoče. Liberalca ni bilo nobenega na shodu, ti ljudje beže pred resnico. Reklo se je namreč, da bo govoril dr. Krek o starostnem zavarovanju, a niti besedice nismo slišali. Ali morda res veste, kaj je starostno zavarovanje? Ne veste ne. Glava vas še boli od hujskanja in farbanja tistega preroka, s katerim se sedaj tožujete in ki vas je pošteno nabrajal. Če bi bila kaka postava ljudstvu še tako koristna, pa jo poslanci Slovenske Ljudske Stranke ne bodo sklepali, ako je ljudstvo noče. Tako dela stranka zato, ker je ljudska. Sploh pa so naši liberalci samo še za maškare, kar so pokazali na pustni terek, ko bi bili imeli lahko požar, če bi bile še slamnate strehe, tisto gasilno društvo bi ne pomagalo nič, ker je liberalno. Kadar se nam bo denar zameril, ga bomo nosili tistemu, ki nas na debelo farba.

d Iz vaške okolice. Leta in leta smo morali romati na Vače po raznovrstna pisma, kjer smo bili odvisni od mogočnega gospoda poštarja milosti; naročniki liberalnih listov so se greli

na solnce te milosti, naročnikom »Domoljuba« se ni tako dobro godilo. Sedaj smo dobili pismonošo; hvala vsem, ki so pripomogli, da se je to zgodilo.

d **Sv. Gora pri Litiji.** V naši župniji je vgrabila smrt moža Jožefa Zajca, staro korenino, tri manj kakor 90 let. Bil je vedno zmeren v pijači kakor v hrani; dober kmet in lovec, katoliškega prepričanja. N. p. v m.!

d **Od naših bratov in sester na Kočevskem.** Na Kočevskem živi med Kočevjarji mnogo Slovencev. Ni vasi, kjer bi ne bilo Slovencev. Do zadnjega časa se nismo nič brigali zanje, kakor da bi ne bili naši ljudje. Pozabljeni so bili, brez pravic v cerkvi, šoli, uradu in občini, izročeni nemškemu gospodstvu. Kočevjarji so jih hoteli raznaroditi. V domači kranjski deželi so se godila nasilja. Prišel je v Kočevje mlad kaplan, gospod Kopitar, ki je zvest božji postavi in ljubezni do svojega naroda začel zbirati te razstresene in pozabljene in je ustanovil v Dolgi vasi tik Kočevja Katoliško sloven. izobraževalno društvo. Od nedelje do nedelje je prihajalo vedno več Slovencev v društvo; po 3 in 4 ure daleč so prihajali ljudje, da bi slišali besedo božjo v maternem jeziku. V cerkvi nimajo slovenskih pridig. Kako je hrepencelo to ljudstvo po besedi božji v maternem jeziku! Vedno več jih je prihajalo. Kočevjarjev se je lotil strah. Tako lep načrt za ponemčevanje so imeli — in sedaj pa se začenjajo Slovenci zavedati svoje narodnosti. In prišlo je do onih znanih dogodkov sv. Štefana praznik in na Novega leta dan. Naši ljudje so bili zasramovani, opljuvani in z ledenimi kepami ranjeni. Koliko je pretrpel ubogi gospod Kopitar. In glejte! Njegovo trpljenje je rodilo obilen sad. Namah so oživeli Slovenci in postali odločni. Z vsjo ljubeznijo, kakor jo še nismo videli, so se oklénili svojega Kat. slov. izobraževalnega društva. Nikjer ljudje tako zvesto in pridno ne hodijo po časopise in knjige, kakor naši ljudje na Kočevskem. Na pustno nedeljo pa kar nismo verjeli, da je kaj takega mogoče. Brez vsake pomoči in učitelja so dekleta priredile veselico. Prva slovenska veselica na Kočevskem! Fantje in dekleta sama so si naredili priprost, a okusen gledališki oder in prva je deklamirala mladenka Lavričeva Gregorčičevo: »Vrlemu možu«. Kako naravno in od srca. Sledila je šaloigra »Pri gospodi«. Kdor ni bil zraven, ne more verjeti, da je mogoče, da priprosta dekleta iz svojih moči, brez učitelja, brez nasvetov, morejo že prvič tako dovršeno igrati na odru. Nikjer nobenega strahu, negotovosti, ampak vse dobro naučene, so igrale dekleta tako čudovito naravno, da jim je iz srca častitati. Prav vse zaslužijo lepo pohvalo. Sledile so še deklamacije Gregorčičevih pesmi: Zedinjena Slovenija, V pepelnični noči, prav iskreno govorjene iz slovenskega srca, in šle so tudi prirostemu ljudstvu do srca in vzbujale v njem narodno zavest, odločnost in

upanje. V Silvii Sardenkovi: Planšarici je nastopila mladenka Krašovčeva iz Dolge vasi in je s svojim ljubkim petjem in živahno šegavim nastopom pripravila ljudstvu veliko veselja. Ljudstvo, nad 100 ljudi, je bilo navdušeno in po tolikih bridkosti je imelo enkrat vesel dan. — Veseliti se moramo teh lepih uspehov naših bratov in sester na Kočevskem. S trpljenjem so zmagali. Prvi naval je odbit. Sedaj pa je dolžnost vseh naših ljudi, da damo tem, tujcu tako izpostavljenim bratom dovolj kulturne in gospodarske opore, da bodo trdno stali na svojih nogah. Spominjajte se kočevskih Slovencev! Še sto in sto potreb imajo!

d **Dobrepolje.** Posojilnica je imela preteklo leto 1,168.205 K 27 vin. prometa. Vlog je imela 944.033 kron 60 vin. in posojil 1,075.931 K 99 vin. Podpor je razdelila 1783 K 51 vin., in sicer so dobili: Občina Videm 543 kron 08 vin., občina Podgora 359 K 48 vin., občina kopoljska pa 294 K 68 vin., gasilno društvo 376 K 27 vin., Orli 150 K in bolnica v Kandiji 60 K. Navzlic razdeljenim podporam je znašal čisti dobiček še 2568 K 05 vin., in rezervni sklad je narasel na 25.000 K. Z uspehom smo lahko prav zadovoljni. — Predaval je na pustno nedeljo ravnatelj gosp. Pirč v kmetijskem društvu o kužnih boleznih pri živini in prešičih. Zvinorejcem je bilo sedanjemu času primerno predavanje zelo všeč.

Nofranjske novice

n **Vič-Glince.** Minuli četrtek se je v Rožni dolini dogodilo zopet nekaj žalostnega in pretresljivega. Vdovec mizar Matija Veħar je prerezal svojima sinčkoma Jožku in Viktorju vrat in nato je še sam sebe ranil. Viktor je že umrl, Josipa in očeta so pa odpekljali v bolnišnico. Kaj ga je gnalo do tega zverinskega dejanja, še ni dognano. Najbrž ima tudi tu pomanjkanje vere in pa nesrečno žganje svoje umazane roke.

n **Vrhnjske novice.** Prvo postno nedeljo se je vršil na Stari Vrhniki shod po § 2. Sklicatelj in predsednik shoda je bil g. Tomaž Grom. Kaplan Vovko je govoril o najvažnejših rečeh, ki jih današnji čas zahteva od moža in fanta v gospodarskem in političnem oziru. Kaplan Turšič je obširneje pojasnjeval pomen orlovske organizacije. Še isti dan se je ustanovil na Stari Vrhniki Orel, kateremu je takoj pristopilo 30 članov. Čast vrlim Starovrhnčanom! — Prihodnjo nedeljo, t. j. 12. t. m. priredi k. s. izobraževalno društvo javno predavanje. Predmet predavanja bo: »Ali se je človek razvil iz opice?« Moške kakor ženske najljudneje vabimo. — Na sv. Jožefa dan bo uprizorila »Bogomila« prekrasno Silvii Sardenkovo »Mater Dolorosa«. Že sedaj

opozarjamo občinstvo na to posebnost. — Liberalna kmečka vrhniška posojilnica troši po župniji nek »oklic«, kot bi bil ta že tiskan v »Domoljubu«, kar ni res. Gospodje, ne le predrzni! § 14. društvenih pravil liberalne posojilnice se glasi tako-le: »Od čistega dobička se pridevajo rezervnemu fondu najmanj 50 % tako dolgo, dokler ne doseže 20.000 kron.« Kar je rezervnega zaklada nad 20.000 kron, si ga delničarji glasom pravil torej morejo razdeliti med seboj, kadar hočejo. Ljudstvo ve, komu je verjeti: »Domoljubu« ali liberalnim »oklicem«. Gospodje, pamet! Pa bo za vas in vašo posojilnico bolje.

n **Cerknica.** Roko je izubil na pustni torek Andrej, sin žagarja Petriča po domače »Granata«, na Milavčevi žagi. Imel je delo pri cirkularni žagi. Ko pridrvi po cesti tolpa pustnih norcev, se je Andrej sklonil naprej, da bi jih videl. Pri tem pa je pozabil na desno roko. Položil jo je preblizu cirkularja in v trenutku je bila roka za pestjo popolnoma proč. Ubogi fant bo imel pač žalosten spomin na letošnji pustni torek.

n **Rakek.** Zgorel je štiriletni otrok Modrušan. Bil je sam doma brez varstva. Ko so odrasli prišli domov, so našli dete sežgano in mrtvo.

n **Menišija** postane zopet samostojna. Begunje so bile nekad samostojna občina. Pred 40 leti so se zaradi prevelikih stroškov »Meniševci« združili s Cerknico v eno skupno občino, ki je postala tako velika, da ima občinski zastop 30 odbornikov. Sedaj je vsled prizadevanja večine meniševiskih odbornikov občinski odbor dne 27. svečana sklenil, da Begunje zopet postanejo samostojna občina, kar se bo kmalu zgodilo, ako bo deželni odbor temu pritrtil.

n **Hrenovice.** Pri zadnjem ljudskem štetju so se pokazale pri nas sledeče številke. Prebivalcev imajo: Čermeljice 29 (prej 23); Goriče 163 (172); Hraščo 269 (290); Hrenovice 213 (236); Hruševje 240 (232); Landol 262 (232); Mali Otok 95 (106); Predjama 227 (257); Rakulik 81 (80); Sajevec 63 (98); Slavinje 92 (106); Strane 159 (160); Studenec 126 (147); Šmihel 375 (374); Vel. Brda 89 (72); Zagon 218 (205); Vel. Ubeljsko 218 (237); Mal. Ubeljsko 104 (97); Mala Brda 89 (86); Brezje 61 (58); Razdrto 256 (274); Orehek 379 (355). — Torej šteje cela župnija sedaj 2808, pred desetimi leti pa 3897 ljudi. Župnija brez ekspozitur pa šteje sedaj 2701, pred 10 leti pa 2790 ljudi. — Veliko naših ljudi pa biva drugod: v Ameriki, Trstu, Reki itd. — Občina Hrenovice pa ima prebivalcev sedaj 2620, dočim jih je imela pred desetimi leti 2684.

n **Šmihel pri Hrenovicah.** Pri nas smo dobili lastno šolo — enorazrednico. Z marcem se je pričel tudi pouk. Dobili smo učiteljico gospodično Sila iz Senožeč. Bog daj, da bi kot prva učiteljica na naši šoli delovala pri naših otrocih res v prid veri in omiki. — Predpustni dnevi so bili pri nas prav

živi. Nekateri so pusta prav dobro pokopavali s pijačo, vpitjem in maškarami. Pepelnično sredo so pa ponoči pozdravili s pretepom. Seve, da je bil potem hud maček, zlasti pa v žepu.

n Iz Idrije. Sliši se, da nekateri po naši okolici zabavljajo čez S. L. S., da nič ne stori za ceste, medtem ko so ob času volitev obljubovali, da se v kratkem času začnejo ceste in pota popopravljati. Liberalci in socialni demokrati hočejo s tem motiti kmete, zato povemo stvarno in ob kratkem tole: Liberalci so imeli toliko let vso oblast v občini in v cestnem odboru, a kaj so naredili? Prejšnji poslanec Božič je enkrat šel po Kanomlji do prve gostilne, potem ga nobeden več ni videl, ne njega, ne kakega liberalnega poslanca. Naš Gostinčar pa je že večkrat obhodil kraje med Vojskem in Spodnjo Idrijo po Kanomlji ter na shodih sklenjene resolucije predložil deželnemu odboru in vodstvu S. L. S. Katoliško politično društvo je že ponovno priporočilo pristojnim oblastim, naj izposlušajo predvsem, da se izdela čedna vozna pot do goriške meje po Kanomlji. Cestni odbor idrijski je sklenil že v svoji prvi seji, odkar je v rokah S. L. S., da bo treba napraviti vožno pot po Kanomeljski dolini. V treh mesecih pa se ta stvar ne izvrši, ali celo po zimi. Po sedaj še veljavnem cestnem zakonu ima v oskrbi cestni odbor okrajne ceste, cesta po Kanomlji pa je le občinska. Vkljub temu je sklenil cestni odbor, da bo za sedaj, dokler načrti ne bodo izvršeni za novo cesto, pomagal tudi pri vzdrževanju dose-danje stare poti. Če omenimo še, da ni od tega mesec dni, ko je deželni poslanec Perhac se informiral in počil, katere nameravane cestne zgradbe so v prvi vrsti potrebne v našem okraju, da bo vedel kot poslanec zastopati ljudske potrebe, je pač dovolj dokazano, da S. L. S. tudi v našem okraju ne spi, oziroma ne farba ljudi. Zakaj od te strani je dobil g. Perhac odgovor, da ste najnujnejši zadevi v našem sodnem okraju, ki jih je potreba kar najhitreje izvršiti, cestna zveza Žiri—Rovte, cesta po Kanomlji do goriške meje in cesta na Vojsko. Glede ceste v Kanomlji se bo trudila S. L. S., da se izvrši, brez ozira na to, kdaj bode tudi Goriška pričela od svoje strani zvezo s to cesto. Vsakemu je, pa znano, da nobena cesta ni bila čez noč zgrajena. Le brezvestno je torej hujskanje liberalcev in socialnih demokratov pri okoliških kmetih proti S. L. S., ker delajo to le iz namena, ker ne privoščijo kmetu, da se kaj za njega stori.

Zlata doba

Pozor! Brezalkoholna gostilna v »Unionu« v Ljubljani se je odprla v nedeljo dne 19. svečana s petjem, dekla-

macijami in nagovori. Pele so članice katoliškega društva za delavke, večinoma same abstinence. Gostilniški prostori so bili natlačeno polni, družba pa vesela in živahna tudi brez alkohola. — Zdaj je gostilna odprta in vabi k obilnemu obisku Ljubljance, in vse, ki pridejo v Ljubljano. Prostore ima gostilna tako lepe, svetle in zračne, kakor malokatera gostilna, da so že sami na sebi vabljivi. Dobi se v njej vse, kar v drugih gostilnah (izven alkoholnih pijač), in še mnogo več, namreč: gorke jedi mesnate in močnate za kosilo in večerjo (tudi brez mesa), dalje: klobase, salame, šunka, suha slanina (špeh), sardine; mleko, kava črna in bela, čaj z limono, čokolada; jajca, sir, surovo maslo (puter), med, sadje: jabolka, pomaranče, fige, dateljni, orehi, lešniki, pecivo. Nealkoholne pijače so na ponudbo, a nikdo ni siljen jih piti: malinovec, nektar, limeta, jabolčni biser, pokalice, sifon. Na razpolago so tudi nekatere igre. Vse to je pa tako poceni, kakor pri sedanjih draginji le biti more. Po vsem tem lahko rečemo, da je to gostilna, ki ji ni para. Zato, kdor čuti potrebo po gostilni, naj krene noter, in sicer so vabljivi vsi enako: gospod, meščan, kmet in delavec, moški ali ženska. Želimo, da se vsakdo notri čuti domačega in podomače obnaša. Napačna je tudi misel, da je ta gostilna samo za abstinence. Ne tako, ampak za vsakega, kdor želi obedovati ali si karkoli privoščiti, razen alkoholnih pijač. Torej vsi gospodje, brez razločka — dobrodošli!

Dobre knjige

LJUBLJANSKE SLIKE.

Podoba ljubljanskega sveta pod drobnogledom. Spisal Jakob Alešovec.

»Ljudska knjižnica«, katero izdaja »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani, je, kakor znano, začela izdajati spise najboljšega slovenskega humorista Jakoba Alešovca, s čimer si je pridobila gotovo veliko zaslug za oživiljenje naših klasikov. Dozdaj je objavila v III. delih Alešovčev največji šaljivi roman »Kako sem se likal«, zdaj pa so zagledale beli dan njegove »Ljubljanske slike«.

Smelo lahko trdimo, da ni izlepa še nobena publikacija »Ljudske knjižnice« vzbudila toliko pozornosti kakor ta, ker so Jakoba Alešovca »Ljubljanske slike« za današnji rod res nekaj docela neznanega in nenavadnega. Prvič je humor Jakoba Alešovca tak, da ga v slovenskem slovstvu ni dozdaj še nobeden dosegel; tako veselo in pristržno se ne boš pri nobeni knjigi nasmejaj kakor pri njegovih, zakaj Alešovčeva šaljivost in zbadljivost je domača, neprisiljena, lako umljiva in pride res

iz srca ter do srca seže, zato si je kaj bolj pripravnega tako za izobraženega človeka kakor za ljudstvo težko misliti. »Ljubljanske slike« se pa ne odlikujejo samo po humorju, marveč je vmes posejanega obilo zrna zlatih naukov, ki jih bo ljudstvo z največjim pridom bralo. Alešovec opisuje ljubljanske ljudi onega časa, v katerem je živel. Vpletel je v popis toliko poučnega v fini šaljivi obliki, da imajo te slike svojo trajno vrednost. Tako na primer ne more nobeden zastuditi ljudem pijanstva, kakor je to storil Alešovec v svojih slikah.

Menda se prav nič ne motimo, če rečemo, da se bodo »Ljubljanske slike« Alešovčeve v novi obliki, ki jim jo je dala »Katoliška Bukvarna« s svojo izdajo, udomačile ne samo v Ljubljani, ampak po celi Sloveniji, da vzbude nekaj dobre volje v naših resnih časih in da se našemu ljudstvu priljubijo naši stari pisatelji, ki so znali res mikavno, živo in domače pisati. Obenem pa bi bilo priporočati, da se naši ljudje bolj zanimajo za »Ljudsko knjižnico« sploh, ki izdaja take dobre spise, ki imajo vsi veliko vrednost in pomen in ki se bo še dolgo, dolgo bral med našim narodom. Cena »Ljubljanskim slikam« znaša 1 K 80 vin. za broširan in 2 K 60 vin. za vezan izvod.

Kathreiner Kneippova sladna kava

služi zaradi svojih nedosežnih vrlin vsak dan na milijone ljudem. Edina prava družinska kava! Poceni in zdrava.

Drobtine

Od Mohorjeve družbe. Vseh Slovencev, ki se zavedajo svoje narodnosti, je nekaj čez 1.300.000 duš. Mohorjeva družba šteje blizu do 90.000 udov,

Torej pride splošno na 14 prebivalcev en ud. Ker so pa Slovenci v tujini in po obmejnih krajih manj zavedni in izobraženi morajo dati kranjske in spodnještajerske ter deloma tudi primorske fare nekaj več udov, da se doseže to število. Na Kranjskem so fare, kjer pride že na sedem prebivalcev en ud Mohorjeve družbe. Splošno se lahko reče: kjer so ljudje bolj zavedni in organizirani in kjer bero tudi druge knjige in časopise, tam je tudi število udov Mohorjeve družbe večje. Doslej so znani podatki samo iz žužemberške dekanije na Dolenjskem iz vseh far. To je sploh eden najrevnejših krajev na Kranjskem. V tej dekaniji je razmerje sledeče:

Fara	Vseh udov letos	Lani	Več ali manj kot lani	Na koliko prebivalcev pride eden ud?
Ajdovec . . .	70	72	- 2	13.4
Zužemberk . .	163	182	- 19	22.4
Sela pri Šum-berku . . .	92	27	- 5	24.5
Kuka . . .	112	127	- 15	25.3
Dobrnice . . .	98	92	+ 6	25.5
Šmihel pri Zužemberku . .	29	25	+ 4	32.4
Hinje . . .	87	110	- 23	33.9
Ambruš . . .	38	47	- 9	35.7
Zagradec . . .	37	46	- 9	37.8
Skupaj . .	656	728	- 72	27.8 povprek

! Znamenje + pomeni več, znamenje - pa manj.

Približno na navadni stopnji stoji torej Ajdovec. Vse druge fare so dale število udov veliko manjše, kot povprečno. Najbolj so napredovale Dobrnice, napredoval je tudi Šmihel, povsod drugod je število udov nazadovalo. Morda bi se pa še oglasilo nekaj udov, da bi vsaj število ne padlo.

Korist strojnih zadrug spričuje občni zbor kmetijskega društva v Št. Vidu nad Ljubljano, ki se je vršil dne 5. t. m. Občnega zbora so se člani skoro polnoštevilno udeležili. Prišlo pa je k občnemu zboru tudi mnogo drugih sedaj še nečlanov, da se prepričajo o plodonosnem delovanju prekristne zadruga. Članov je 115; zadruga je imela dohodkov 1920 K 86 vin., izdatkov 1457 K 44 vin. Dohodki motorja so znašali 1104 K 86 vin., dokaz, da spoznavajo kmetovalci vpeljavo poljedelskih strojev. Kakor malekje drugod so delavske moči v ljubljanski okolici drage in se jih tudi težko dobi; tako je kmet prisiljen poseči po strojih. Iz poročila obč. zbora podajamo vpogled kako korist prinaša društvo svojim članom. Društvo ima bencin-motor, kate-rega si je omislilo že pred štirimi leti. V letu 1910 se je narezalo rezanice za 652 glav živine. To delo bi potrebovalo za uporabo gepelja par konj v 288 dneh. Če cenimo konjsko moč prav

nizko, to je 10 K za par na dan, bi stalo to 2880 K, dočim so plačali člani za delo motorja na uro po 1 K in za vse delo skupno 985 K. Motor napravi v treh do štirih urah, kar par konj cel dan, oprava je enostavna in prihrani dve tretjini na stroških delavcev. Člani so z istim vspehom rabili motor pri mlatitvi. Po Gospodarski zvezi si je omislilo društvo letos novo mlatilnico najnovejšega sestava, žito je omlačeno veliko hitreje in tudi čisteje ter se po mlatitvi samo vsipa v vreče. Poročilo tega občnega zbora je pač zadosti podučno, da spoznajo potrebo vpeljave poljedelskih strojev tudi tam, kjer za to doslej še niso imeli smisla. V šentvidski fari sami obstojajo 3 strojne zadruga. Zadnja je bila ustanovljena pred kratkim v Dravljah, ki je naročila svoje stroje in tudi bencin - motor pri Gospodarski zvezi. Člani so s stroji popolnoma zadovoljni. Gospodarska zveza je s tem, da se je pričela zanimati za posredovanje pri nakupu poljedelskih motorjev, pokazala, da hoče res delovati v prosep kmetijskih interesov. Zadrug in posameznikov je dolžnost, da ta trud vpoštevajo, pristopajo k nji kot člani in zlasti le po nji naročajo. Po občnem zboru je imel prof. Fr. Pengov zelo zanimivo predavanje o elektriki in njeni porabi za kmetijstvo in obrt.

Opozarjamo na današnjo prilogo trvdke A. Tomec v Humpolecu.

Po bolezni je treba krepilnega sredstva,

ampak biti mora učinkujoče — na primer Scott-ova emulzija. Napravite enkrat z isto poskus. Ze po razmerno malem zavžitju se bodele počutili boljše. Temu je vzrok čistost in izborna kakovost vseh sestavin, ki jih ima Scottova emulzija in vsled posebnega Scott-ovega pripravljanja.

Scott-ova emulzija

3114

da nove moči mnogo hitreje kot navadno ribje olje in se v ta namen vporablja in priporoča od zdravnikov že 34 let.

Pristna le s to znamko — ribicem — kot garanciji klm znankom SCOTT-ovega ravnanja!

Cena Izvirni steklenici 2 K 50 vin.

Dobi se v vseh lekarnah.

Laxigen

Idealno odvajalno sredstvo

v obliki sodežnih tablet, zanesljivo milnega učinka. Izvirna škatlja (20 kosov) k 1.33. Dobivajo se v lekarnah ali pri glavni zalogi C. Brady, Dunaj L, Fleischmarkt 2, 1977

Vaše zdravje

dosežete! Vaša slabost in bolečine izginejo. Vaše oči, živci, mišice, kite se ojačijo, Vaše spanje postane zdravo, Vaša dobra počutnost se zopet vrne, ako vporabljate pristni Feller-jev fluid s znamko „Elsafluid“. Dvanajstorica za poskušnjo 5 kron franko. Izdeluje le lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elsatrg 16 (Hrvatsko).

Za kratek čas

Uganke ali zastavice.

Zastavica.

I.

Iz sledečih pregovorov izberi vselej bo sedo, da dobiš novi pregovor.

1. Lepa beseda lepo mesto najde.
2. Brez muke ni moke.
3. Pijančev konj dobro za krčmo ve.

Zastavica.

II.

Petčrtna besedica pomeni lepo lastnost; odreži ji glavo in noge, in tročrtna beseda pomeni gozd, nazaj čitana pa siromaka.

Zastavica.

III.

Če sem spola moškega, Ogri me poznajo, V trgovini v ženskem pa spolu me imajo.

Številka zastavica.

1234562 laško bojišče.
23456 trgovski zastopnik.
123546 fizikalno orodje.

Rešitev ugank.

Rešitev zemljepisne zastavice.

Soča.
Drava.
Laba.
Sava.
Reka.

Rešitev dopolnilne uganka.

Barnaba.
Benedikt.
Stanislav.
Honorat.
Onufrij.

Rešitev uganka.

Sodar.
Lacko.
Ogib.
Mati.
Štajer.
Elija.
Kum.

Slomšek — Maribor.

Gospodinje
zaupaju

svoje dragoceno perilo naj-
boljšemu in najpopolnejšemu
prašku iz mila, pralnemu
ekstraktu

„Ženska hvala“.

Popolno nadomestilo za be-
lenje perila!

Pralni prašek je zaupljiv pred-
met; da obvarujeta Vaše drago
perilo pred škodo, čuvajte se
pred manjvrednimi ponared-
bami.

Gos ga je umorila. V Liptovaviso na Ogrskem je nek bogat kmet na skoro neverjeten način prišel ob življenje. Ko je prišel s polja domov, je hotel ujeti neko gos, ki mu je priletela naproti. Gos pa ga je pri tem tako hudo ugriznila v želodec, da je padel brez zavesti na tla. Poklicani zdravnik je poslal kmeta v mesto v bolnišnico, kjer so ga operirali, a je pri operaciji umrl.

»Več soli v kri.« To najnovejše zdravstveno načelo se je razvijalo v prilogi bratov Hiller iz Grateina, ki smo jo priložili »Domoljubu« v 8. številki letos. Stvar, ki se tam pojasnjuje, temelji na prav zdravi resnični podlagi. Seveda se pa ponujana sol ne sme rabiti poljubno, marveč le po zdravnikovem predpisu, za otroke manj kot za odrasle. Navedena tvrdka pošlje vsaki naročbi obširno navodilo o uporabi.

Naročajte sobotnega, Slovenca

Damo Vam
Vaš denar nazaj
ako nebi pri poskusu
NOVE
voljne jedilne masti
Ceres
bili naravnost očarani.

= TA OGLAS =

je koristen za vsacaga izobraženega človeka in tudi Vi morate vedeti ako vam je mar zdravje vašega telesa, da je potreba v vaši hiši zanesljivega razkuževalnega sredstva. Bolezni (vratca, tifus, kolera, koze, ošpice itd.), poškodbe, nalezljive bolezni, opekline se večkrat pojavijo; za razkuževanje ob bolniški postelji za antiseptične obveze ran, oteklin, za poskropljenje za dame in za odvrnitev nalezljivosti, za stalno vporabo pri vsakem načinu razkuževanja in za odpravo slabega duha, je najbolj pripravno **znanstveno** mnogokrat preizkušeno in po celem svetu znano, kot **najboljše** razkuževalno sredstvo sedanosti priznano

LYSOFORM

ker hitro in zanesljivo učinkuje, in ga skoraj vsak lahko rabi brez škode, prijetno aromatiško diši, kože **ne** draži (kakor druga razkuževalna sredstva) in ker je tudi **zelo poceni**, je mnogi zdravniki priporočajo in je v vsakem gospodinjstvu vedno v rabi. V **izvirnih** steklenicah (zeleno steklo) z uporabnim navodilom, se dobi za **80 vin.** steklenica po **100 gramov** v **vseh lekarnah in drogerijah** monarhije. **Napravite poskus!** Pomnite, da odstrani Lysoform hitro in gotovo neprijeten duh in pot!

NOVO! Izborno ustno razkuževalno sredstvo za vsakdanjo nego ust in zob je aromatiška **poprova meta-Lysoform** in fino dišeča

v steklenicah po **K 1-60.** Ohranjuje zobe, dà ustni duplini prijeten okus in odstrani hitro in zanesljivo neprijeten duh iz ust. Podučljive, od najbolj slovečega zdravnika sestavljene brošure o »Zdravju in razkuževanju« dobite pri kemiku **Hubmann Dunaj XX., Petraschgasse 4,** znanstveni referent izdelka Lysoform, takoj zastopni in franko, ako pišete po nje. ⁴⁵⁷
Gg. zdravnikom vzorec in literatura vsak čas zastopni in franko.

Loterijske številke.
Praga, 1. marca: 65, 35, 26, 47, 56.
Dunaj, 4. marca: 72, 48, 45, 90, 4.
Gradec, 4. marca: 4, 34, 61, 27, 70.

Tržne cene
Gospodarske Zveze

za 100 kg. Ljubljana
V Ljubljani, dne 7. marca 1911.

Doželni pridelki:	Cena		Zliva, meso	Cena	
	K	v		K	v
Pšenica	28	60	živa vaga:		
RŽ	18	50	Goveda pitana ..	82	—
Ajda	10	—	Teleta težka ..	114	—
Ječmen	18	80	Teleta mala ..	106	—
Oves	19	40	Prašiči	132	—
Proso belo	17	60	Koštuni	167	—
Proso rumeno ..	16	80			
Koruzna stara ..	14	40	Kuretnina in drugo:		
Koruzna nova ..	15	60	Maslo kuhano ..	250	—
Leča	26	—	od K 200— do ..	—	—
Grah	44	80	Maslo surovo od ..	250	—
Laneno seme ..	128	—	K 200— do ..	—	—
Grašica	18	00	Slanina sveža ..	160	—
Domača detelja ..	98	—	(apeh)	—	—
Gorenjska repa ..	28	80	Slanina prekajena	170	—
Fizol Rioničan ..	80	—	Loj	97	—
Fizol Prepelčar ..	27	—	Mast svinjska ..	182	—
Fizol Mandalon ..	16	60	Loj	8	50
Cebula	8	20	jačca 100 kom ..	2	—
Krompir	—	—	Pišanci	—	80
Zelje sveže	—	—	Golobi	—	80
Zelje kislo brez ..	12	—	Raca	8	00
soda	—	—	Gos	6	50
Repa sveža	—	—			
Repa kisla brez ..	10	—	Kolonijalno blago		
soda	16	60	na debelo		
Brinje	72	—	RIZ Rangon od ..	82	—
Kumna	56	—	K 25— do	—	—
Orehi	—	—	Kava Santos od ..	256	—
Goibe suhe	—	—	K 254— do	76	50
Ježice	—	—	Sladkor	28	50
Zelod	—	—	Petrolej	28	50
Smrekovi storži ..	5	90			
Seno	4	80			
Slama	3	10			
Stelja	—	—			

Razširjajte Domoljuba.

Sirolin „Roche“
Bolezni, vsled prehlajenja kot **kašelj, katar, influenco** zdravi in odstrani se s Sirolin „Roche“, ki je od mnogih zdravnikov predpisan z uspehom proti pljučnim boleznim. Prednosti, da **krepi pljuča** in pri tem vzbuja tek in je lahko prebavljiv, pridobe Sirolinu „Roche“ največjo priljubljenost pri odraslih kakor pri otrocih. Sirolin „Roche“ se dobi v vsoti lekarnah in bi moral biti v vsakem gospodinjstvu takoj pri rokah.

JOSIP JANKO

urav v Kameniku
 priporoča veliko zalogo žepnih in stenskih ur, budilnic, verižic, prstanov, uhanov, brožev, kakor tudi vsakovrstnih očal po zelo nizki ceni. Razpoložljive blaga na vse kraje sveta. Cenik na razpologo.

Harmonij
 najbolj živo in rahločuten med vsemi domačimi glasbili, more takoj vsak igrati štiriglasno oroz znanje z n. j. novjšim igralnim aparatom. Harmonista* (Cena 55 Mark z veskom vsebuje 320 omedlov, ilustr. cenik o harmonijah zastoni, Bloj. Maier, kraj. dobav., Felda. 2366

Voljeno b'ago
 in kambrak za ženska oblačila dobiti najjeftineje iz Jugoslav. razposiljalnice R. Stermecki v Celju. Vzroci zastoni.

Potrudite se
 pred nakupom uporabnih predmetov in daril vseh vrst zahtevati moj glavni cenik s 3000 slikami, kateri se pošlje vsakomur zastoni in franco. C. kr. dvorni založnik **Jan Konrad** Brūx št. 1416 (Češko).

Ostanke.
 Kambrak za ženska oblačila po 20 m. modni K. B. — za tržajsko K. D. vsakdanje ženske K. E. do 10. Jugoslav. razposiljalnice R. Stermecki v Celju.

Zasluzek!

3-4 K na dan in stalno s prevzetim lahke pietenine doma. Edino moj stroj za hitro pietenje "Patenthebel" ima izkušene jeklene dele, plete zaposelno nohavice, modne in sportne izdelke. Predznanje nepotrebno. Poduk zastoni. Oddal enostne škoduje Troški mail. Pism. garanc. i ajne službe. Neodvisna eksitenc. Prospekt zastoni. Pod etje za pospeševanje domačega dela, trgov. sodn protokol. Karl Wolf, Dunaj, Mariahilt, Nellenkassse 140.

Umetne zobe
 Brez ravanja zobnih korenin se ustavljajo ameriški umetni zobe, posamezno ali cela zobovja, izvezeni nedelje in praznike vsak dan od 8 ure zjutraj do 6 zvečer v konc. zobarsk. ateije **O. Seydl** 16 Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 7.

6 belih
 rjuti za o. deb. se po 2 m K 14, po 2 1/2 m K 16, iz domačega lanenega platna po 2 m K 18, po 2 1/2 m K 20 dobiti franco iz Jugoslav. razposiljalnice R. Stermecki v Celju.

Proda se iz proste roke enonastropna **hiša** na zelo prom. kraju sredi trga z nad 50 let obst. pekarijo; zraven dobro vpelj. trgovina meš. bl. Vsa posloplja v najb. stanju. Sem spadajo 3 pare dorašč. gozda in en trav. Proda se skupno ali samo hiša. Več pove **Fran. Mihelič** p. Vrhnika 113. 632

Poziv! Neka branjevka iz Ljubljane, po imenu Micika, je pred več leti posodila neki prijatelji v ljubljanski okolici večjo vsoto denarja. Prosi se sedaj, naj se zglati. Sama že ve, kje se ji je zglasiti. 694

V vasi Radovlje pri Zalogu blizu železnice je **naprodaj posestvo** ki obsega 17 oralov, med temi 11 1/2 orala gozda, za ceno 8000 K. Hiša in vsa gospodarska posloplja v dobrem stanju. Kupci naj se zglati pri lastniku **Antona Dolinšku, Podmolnikom, p. Sp. Hrušica pri Ljublj.** 695

Na prodaj je 2 minuti od Ljubljane oddaljena **prifl. hiša** v lepem kraju pri glavni cesti. Cena 11.000 K. Več izve se: Novi Vodmat 61. 692

Službe išče za poletno dobo 22letni **mesarski in prekajevalski pomočnik** več je obel deželnih jezikov. Vstopi tudi v kak hotel ali kako večjo gostilno. Dopisi naj se pošiljajo na upravništvo "Domoljuba." 660

Lepo posestvo s hišo in gospodarskimi posloplji pri fari, 30 mernikov posevne in mrve za 4 glave živine, vse skupaj v eni parceli se po ceni proda. — Več pove **Miha Adamič, Grosuplje.** 645

Razglas!
Velki semenj

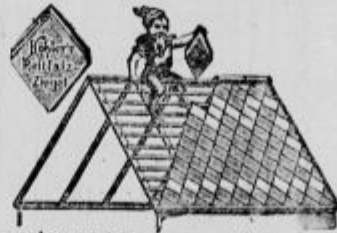
bode zanaprej na Vinici pri Kolpi vsako leto v ponedeljek po tihi nedelji namesto v ponedeljek po sv. Frančišku Ser.; letos bode 3. aprila.

Županstvo na Vinici
 dne 2. marca 1911.
 693 **France Mihelič, župan.**

Izjava. Jaz podpisani Janez Furlan (Mikelč) posestnik na Verdu, sem v uradnem prostoru hranilnice in posojilnice (v kaplaniji) na Vrhniki naznanil, da je g. Dragotin Selškar, obč. in hran. tajnik na Vrhniki v gostilni gosp. Oblaka izrekel neke besede proti rajfajzenovki. Ker pa sem imenovanega gospoda po krivem dolžil — ker ni proti rajfajzenovki nič govoril, obžalujem svoje dejanje. ter ga prosim, da mi to odpusti. — Vrhnika, dne 20. februarja 1911. — Ivan Furlan, s.r. 696

Komadi za citre
 zastoni, kdor pošlje naslove citrašev. 700 **Musikhaus Görkau, Češko**

Golšo debel vrat, tolsti vrat, otekline na vratu in zlezah odstrani naglo in trajno edino zanesljivo sredstvo **Sv. Jurija balzam proti golši.** Dvojn. stekl. K 4.—, Laboratorij Karl Remmel v Landslutu 273, Bavarsko. 152

Poslano.

Z ozirom na notico v "Jutru" z dne 4. t. m. "Kaplana Fröhlicha zakonska sala" primorana sva resnici na ljubo stvar pojasniti, kakorsna je bila. — Ne v nedeljo po veselici, marveč ponedeljek, dne 27. svečana t. l. zvečer bil je kaplan gospod Fröhlich v moji, Franc Hrastarjevi gostilni v Smitheh. Sedel je v boljši gostilniški sobi, ne pa v spalnici, kjer se ne nahaja nikaka postelja, v družbi moje soproge in se razgovarjal z njo resne in šaljive stvari. — Res sem skozi okno od zunaj pogledoval v dotično sobo in tudi slučajno mimogredoči sosed Franc Bugar je z mano vred videl skozi okno, da sta sedela kaplan gospod Fröhlich in moja žena vsak na svojem stolu ter da se ni ničesar godilo, kar ne bi smela vsaka dostojna družba videti. To dejstvo potrjujem tudi jaz, Franc Burger, s svojim lastnoročnim podpisom. — Slednjič izjavljava se oba, da je vse, kar se je o tej stvari pisalo v listu "Jutro", izmišljeno in škodoljelna laž. — 720

Smitheh pri Novem mestu, dne 5. marca 1911.
Franc Hrastar. Franc Bugar.

Na prodaj je malo posestvo

ki meri 3 1/2 orala nji v travnikov, nova hiša z opeko krita in obokani hlevi in kozolec s šestimi okni, 10 minut oddaljeno od farne cerkve in železniške postaje — torej pripravno za kakšnega obrtnika ali penzionista. Več se izve pri: Fr. Sedminek v Gornjih Rojah pri St. Petru v Savinski dolini. 725

Proda se posestvo

nad 30 oralov, za 12.000 K, njive, travniki, gozd in lep sadni vrt. Posevte je 35 mernikov. Redi se 8 glav živine. Posloplje v dobrem stanju. Vodna moč za mlin ali kovačnico. Proda se skupno ali tud posamezno. — Več pove **Josip Mohor, posestnik v Tolstem vrhu št. 3, p. Vače p. Litiji.**

Ivan Škufca, Draga št. 10 pri Višnjigori ima na prodaj 2 posestvi

Prvo posestvo z vsemi gospodarskimi posloplji obsega 25 oralov in se redi na njem lahko 10 glav goveje živine. Domačija je v ravnini. Cena 14.000 kron. — Drugo posestvo z gospodarskim poslopljem vred v lepi ravnini, stane 5000 kron in se redi na njem lahko petero živine. Vse druge podrobnosti pri lastniku. 556 3

CLIMAX motorji na petrolej
 Najcenejši obrat.

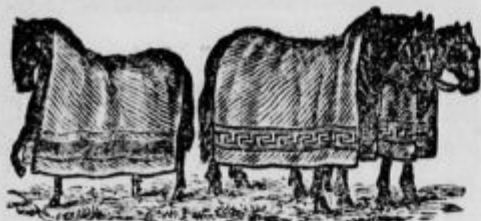
Beckrich & Co.
 tovarna za motorje
 DUNAJ XIX/6.
 Reilengustädterstr. 6, Bije.

Majhno posestvo naprodaj pri novem premogokopu v Gorenji vasi na Dolenjskem, z dvema njivama, malo gozda in temu primerno posloplje; Približna cena 4000 K. Več pove lastnik **Franc Krištof, Novi Udmat št. 83, p. Moste, pri Ljubljani.** 606

Lepo posestvo z njivami, košeninami in gozdom je naprodaj na Debečem štev. 2, župnija Vavjarje pri Litiji po ugodni ceni. — Poizve se pri lastniku. 533

Najlepšo polt dobite za 1 kreno!
 Pri vporabi prijetne in učinkujoče **dr. A. Rix izvirne pomade Pompadour**
 izgubite pod polnim jamstvom pege, ogrce, rdečico na obrazu in nosu kakor vsako nečistost polti, gube in margo. 1 pulica K 3.—, za poskušnjo K 1.—.
Varstvo proti solničnim pegam in vsem vplivom neugodnega vremena nudi edino brez maščobna **dr. A. Rix krema proti solničnim pegam** pulica K 3.—, za poskušnjo K 1.—. Leps, bele roke dobiti pri vporabi dr. A. Rix "Pompadour"-mila, 3 kartoni K 1.80.
 Kosmetični laboratorij 707 **dr. A. Rix, Dunaj IX, Berggasse 17/1.**

Ugodna prilika!
 Ker imam veliko zalogo opeke, ki ja izdelana se iz cenenege cementa, oddajam
cementne strešnike
 (z zarezo in brez zareze)
 po znizani ceni. — Cementna strešna opeka prekaša po svoji trpežnosti drugovrstne opeke ter dajem za njo vsako poljubno garancijo.
Ivan Jelačin, Ljubljana.

Združene tovarne za volnino prodajajo letos zopet izključno po meni 4000 komadov takozvanih

vojaških kočev za konje

za ceno le K 4.40 komad in K 8.60 za par (6 parov franco na dom) naravnost na lastnike konj. Ti debeli, trajno trpežni koci so topli kot kožuovina, temnosivi, okoli 150/200 cm veliki, torej lahko pokrijejo celega konja. Razločno pisana naročila, ki se izvršujejo le po povzetju ali če se denar pošlje naprej, naj se pošljejo na

STEINER-jevo komisijsko razpošiljalnico združenih tovarn za kočev

Dunaj II, Taborstrasse 27 G.

Ceniki na željo zastoj in franco. — Za neugajajoče se zavežem vrniti naprej poslani denar. Mnogostevilna priznanja in naročila so došla od hobilarne v Radavcu, Komarno in Brody, župnika Kolarja Tutz, dr. Vračuna, odvetnika v Varasdu, posestnika Weichbergerja Ilosva, Grünwalda, Zorkovak, Rotter Lichten, pl. Mroczkowski-ja Dobrostanj, Rosenauerja Zg. Moldava, Hahlissa Mankendorf, Schenka Gerlsdorf, lastnika umetnega mlina, 3091 Fohringerja in dr. (1)

V Ameriko in Kanado

zložna, cena in varna

vožnja s Cunard Line

2927/07 Bližnji odhod iz domače luke

Trsta: Pannonia 15./3., Carpathia 25./3., Ultonia 11./4. 1911.

Iz Liverpoola: Lusitania (najboljši največji in najlepši parnik sveta), 11./3., 8./4., 29./4., 20./5., 10./6., 8./7. 1911, Mauretania 25./3., 22./4., 13./5., 3./6., 24./6., 22./7. 1911

Pojasnila in vožne karte pri Andrej Odlasek, Ljubljana, Slomšk. ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusov. Cena vožnji Trst-New-York III. razred K 180— za odraslo osebo všteti davek in K 100— za otroka pod deset let všteti davek.

4 tesse za poskušanje ali na ogled razpošiljam po povzetju svoja kolesa. Del koles in popravila po cen. Fr. Dušek, tovarna koles, Opočno ob drž. žel. št. 175. Češko. — Ilustrovani ceniki zastoj. 506

Saško-Altenburg. Technikum Altenburg in t. tehn. pos. od. strojni elektrot. avtom. 5 l. brat. Prag, zastoj.

Vsaki dan mnogo pohvalnih pisem in veliko naročil!

3 delni modroci!

iz preparirane trpežne tvarine po amerškem sistemu izvršno blago pripravni za vsako posteljino velikost K 16—, 18—, 22—, boljši K 27—, 33—, 40—. Razpošilja pod jamstvom franco in carine pristo po povzetju. Zamena dovoljena!

D. Schnurmacher, Taus 246, 2783 (Češko.)

Ceniki in vzorci tudi od posteljnega blaga in izdelanih postelj zastoj.

Samokresi za kolesarje

St 112 sistem z ob robu vžigajočimi patroni, zelo priljubljen model, pripraven za 6 strel, svetlo poliran z orehovim drzalom, z odpiranjem in zapiranjem z vžigalnikom 12 cm dolg, 8 kron. Samokresni ob robu vžigajočipatroni štev 500 za 100 kosov 3 K. Največja zaloga vseh vrst orožja v mojem glavnem ceniku s 3000 št. kami, kateri se pošlje vsakomur zastoj in franco.

C. in kr. JAN KONRAD v Braxu dvorni založnik št. 1401 (Češko).

Uradno ure od 8. rano do 7. ure zvečer

Ustredni banka českých spořitelů
Osredn. banka českých hranilnic.

Podružnica v TRSTU
Piazza del Ponterosse 3.

Vloge na knjižice: $4 \frac{1}{4} \%$ Premijne vloge: $4 \frac{3}{4} \%$

Vloge v tekočem računu in vloge fikсне najugodnejše.
Bančno trgovanje vseh vrst. 135 št-1
Oddelek za vadje in kavcije.

Denarna glavnica K 25,000,000. Vlog št. K 118,000,000.

Uradno ure od 8. rano do 7. ure zvečer.

Semenska trgovina

odlikovana in edina na Kranjskem strokovno urejena, na debelo in na drobno.

Naznanjam častitemu občinstvu, da je ilustrovani cenik že 37. leto izšel in se dobi brezplačno. Največja zaloga mnogovrstnega poljskega, zelenjadnega in cvetličnega semena, vsa preizkušena in zajamčena, pristna in dobro kaljiva, kakor tudi mnogovrstne cvetlice cvetoče in palme v loncih. Izdelujejo se tudi sveži kot suhi vencji in šopki po znatno znižanih cenah in razni drugi predmeti. Spoštovanjem se priporoča

Al. Korsika Ljubljana, Bleiweisova cesta 1, ali Vrtača 1.

Naročajte sobotnega „Slovenca“!

Izurjena moč za pisarno in potovanje

se takoj sprejme v nekem večjem tovarniškem podjetju. Pogoji: kristjan, 24—28 let star, samskega stanu, znanje slovenščine in nemščine v govoru in pisavi ter dobra, praktična trgovska izvežbanost. — Ponudbe pod »Büro und Reise 2000« na anončno pisarno Heinrich Schalek, Dunaj I. Wollzeile 11.

607

Daje po

$4 \frac{3}{4} \%$

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

Kongresni trg 19

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

Kongresni trg 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje - po $4 \frac{3}{4} \%$ brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vložnih 100 K čistih 4 K 75 v na leto. Rentni davek plačuje društvo samo. Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom predujme na osebni kredit, vračljive v 7 in pol letih (90 mesecev ali 390 tednih) v tedenskih, oziroma mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menjice.

Dr. Fr. Dolšak l. r., zdravnik v Ljubljani, podpredsednik.

Prelat A. Kalan l. r., predsednik.

Kanonik I. Sušnik l. r., podpredsednik.

Priznana najboljša posteljno perje
 ceno: 5 kg sivnega skubljenega K 9 60, 12—, belega puhačega K 18—, 24—, črnega snežnobelega K 30—, 36—.
Svetovnoznani special. biser
 post. zav. 5 kg K 50— vpeljen v 1000 družinah.
 Izgotovljeno postelje brez konkurence, izborno blago v različnih merah, bogato napolnjeno, bazine 60-80 cm K 3-50, 4 50, 5—, Pernice 120-180 cm K 10—, 15—, 18— in 21—.
 Izdeluje se tudi v vsaki poljubni meri! Reelna razpošiljalnica, najbolj priporočljiva. Razpoš. pod jamstvo franko in carine vrosto proti povzet. zamena dovoljena.
D. Schnurmacher, Taus 246
 2782 (Češko).
 Ceniki in vzorci zastoni in franko.

Samonaravnost
 od naše tovarne kupijo zasebniki blago za gospode in dame
 najboljše kakovosti po najnižjih tovarniških cenah. Dobi se vsaka mera. Ostanki po čudovito nizkih cenah.
 Zahte sjte vzorce!
 Prva brez razpošilj. tovar. blaga
„SUDETIA“
 Kraov (Jägerndorf) št. I. 8172 Avstr.-Slezija.

AUSTRO-AMERICANA
Patniki v Ameriko
 Materijali kelijo dobro, po ceni in zanesljivo potovati naj se obrnejo na **Simona Simetelca** v Ljubljani Kolodvorske ulice 28.
 Karkovstrni Pojasnila daje se brezplačno.

Denar prihrani
 tistih, ki o potrebi vporabnih reči in daril vseh vrst zahteva moj glavni cenik s 5000 slikami, kateri se pošlje
vsakomur
 zastoni in franko.
 O. In kr. dvorni založnik
Jan Konrad
 Brüx št. 1405 (Češko).

Pr. **revmatizmu**
 glavo in zobo-bola tudi pri trdovratnem načinu je **Ichtiomentol!**
 v zdravilno močnem učinku nedosežen 5 stek. franko K 6—, 10 stek. franko K 10—, Edina razpoš. po ces. sveti. in lekarn. S. Edelmann, SAMBOR Ringplatz št. 34.

Seno in slamo vseh vrst dobavlja
 Viljem Löwbeer Dunaj II./2, Aspernbrückengasse 3.

Winkler-jevi kovčegi iz bičja, potni kovčegi in torbe.
 Zelozi kovčegi, zglobni kovčegi, kovčegi za čevlje in klobuke, torbe iz usnja, kovčegi iz torbe pripravijo za potov. petrob. šole ali kraja.
Jos. Winkler & sin
 spet. za kovčega Dunaj I., Himmelstg. 7. Telefon 8507. Ilustr. ceniki zastoni in franko. Reprekevo! Za cenike za jamčena točna potreba.

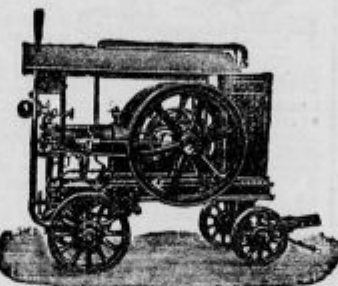

3320

1 do 2 vinarja obratnih stroškov za uro in HP z mojim pat.

motorjem z močnim pri-fiskom in za surovo olje
 od 16 HP naprej; 4 do 5 vin. pri mojih petrolinskih motorjih in petrolinskih lokomobilah, dalje 2-3 HP tudi stoječe motorje
Tvornica motorjev
I. WARCHALOWSKI
 Dunaj III., Paulusgasse 1.
 Na tisoče motorjev v obratu. Cenovniki gratis. Ugodni plačilni pogoji. V zalogi tudi že rabljeni petrolinovi motorji. 315

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Denarni promet do 31. decembra 1910 čez 85 milijonov kron. Lastna glavica K 503.575-98 Stanje vlog dne 31. decembra 1910 čez 21 milijonov kron.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo 6
 Miklošičeva cesta št. 6, pritličje, v lastni hiši nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvišo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po **4 1/2 %**
 brez kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vloženih **100 kron čistih 4.50 kron na leto.**

Za nalaganje po pošti so poštno-hran. položnice na razpolaganje. Sprejema tudi vloge od svojih zadružnikov na tekoči račun ter daje istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti poroštvu) in zastavi vredn. papirjev. Menjice se najkulant. eskompirajo.

Dr. Ivan Sušteršič, predsed. Josip Siška, stolni kanonik, podpredsed. Odborniki: Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu n. L. Fran Povše, vodja, graščak, državni in deželni poslanec. Anton Kobi, posestnik in trgovec, Breg p. B. Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani. Matija Kolar, stolni dekan v Ljubljani. Ivan Kregar, svetnik trg. in obrt. zbornice in hišni posest. v Ljubljani. Fran Leskovic, hišni posestnik in blagajnik „Ljudske posojilnice“. Ivan Pollak ml., tovarnar. Karol Pollak, tovarnar in posestnik v Ljubljani. Gregor Šilbar, župnik na Rudniku.

DOBI SE V VSEH LEKARNAH!

**Herbarny-jev podfosforato-kisli
Apneno-železni sirup**

Ta je že 41 let cvadlen, zdravniško preskušena in priporočen prani sirup. Odstranjuje sluz, pomirja kašel in vzbujta slasi. Pospejuje prebavo in roditev in je izborno sredstvo za tvoritev krvi in kosti.
Cena steklenici K 1.50, po pošti 40 vinarjev več za zavitek.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljalnica: **Dr. Hellmannova lekarna „Zur Barmherzigkeit“ (Herbarny-jev naslednik).**

V zalogi je 86 pri vs. inkarnacijah v Ljubljani, Bejaku, Celju, Celovcu, Crnomlju, Novem mestu, Reki, Sovodnju, Št. Vidu, Trbižu, Trstu, Velikovu in Volšperku. 3206

Priloge samo z zdravno
neveljeno znamko

Priloge samo z zdravno
neveljeno znamko

Varstveno zavarovan.

PURJODAL.

Jod sarsaparilla izdelek čisti kri, pospejuje prebavo, lajša krče, kakor tudi nervozne bolesi. Povsod tam, koder se jod ali sarsaparilla izdelek predpisuje, se uporablja z najboljšim uspehom.

Cena steklenici K 2.20, po pošti 40 vinarjev več za zavitek.

**DUNAJ VII./1.,
Kaiserstrasse 73-75.**

1911 Modni cefiri 1911

laneni in bombažasti kanafasi, inleti, rjuhe, damasti, bri-
sače, robci za poletno sezono, batisti atlasi, deleni, svilo,
vilkove tkanine, blago za damske in moške obleke ku-
piti največje pri izdelovalcu

Jaroslav Marek, tkalnica in razpošiljalnica v
Bistri št. 45 pri Novem mestu ob M. Česko.

Vzorec se pošiljajo zastonj in poštne prosto. Dopljuje
se slovensko.

V esem letu nad 80 priznanje iz Slovenije. 619

2 učenca

za sekirarski kovaški obrt sprej-
me takoj na 3 ali 4 letno učenje
ali po pogodbi **Jos. Pogačar**, ko-
vač in lesotrtič, **Grabče, p. Gorje** pri Bledu.

S. Benisch

Seno posteljno perje!

1 kg sivoga, dobrega skublje-
nega 2 K; boljšega 2 K 40;
prima polbelega 2 K 80; be-
lega 4 K; belega puha 5 K 10;
1 kg izredno fino, snežno-
belega, skubljenega 6 K 40.
1 kg puha 6 K, 7 K;
belega puha 10 K; najfinejši
prani puh 12 K. — Pri 5 kg
se pošlje franco.

Dovršene postelje iz zelo gostega rdečega, modrega,
belega ali rumenega nanking-blaqa,
1 pernica 180 cm dolga, 120 cm široka z 2 blazinama, vsaka
80 cm dolga, 6 cm široka, napolnjena z novim, sivim,
zelo trpežnim, puhastim posteljinim perjem 16 K; z polpuhom
3 K; z puhom 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K,
blazine 3 K, 3 K 50, 4 K; pernice 24 cm dolge, 39 cm široke,
4 K 14 K, 70, 12 K 80, 21 K; blazine 90 cm dolge, 70 cm široke,
4 K 50, 5 K 20, 5 K 70; spodnje pernice iz modrega, pasastega
gradla 180 cm dolge, 110 cm široke, 12 K 80, 14 K 80. Po-
šilja proti povzetju od K 12 višje franco. Zamenja dovo-
ljena, za nepovoljno denar nazaj. Cenik zastonj in franco.
S. BENISCH, v Dešenici št. 71, Češko.

Najboljša ura sedanosti
in po najnižji ceni. **Srebrna
ura od K 7.— naprej.**

Naročujetele pri moji domači tvrdki
ker boste tu res ceno in dobro postreženi.

**Fr. Čuden v Ljubljani,
samo nasproti Frančiškanske cerkve**

Ceniki s koledarjem tudi po pošti zastonj.

Tudi najboljši in najcenejši
sivalni stroji so v zalogi.
Ne več na Mestnem trgu,
samo nasproti
Frančiškanske cerkve

3149

**Posebno skladišče
sukna in modnega kamgarna
za moške obleke**

ima občno znana trdka

R. MIKLAUC

Ljubljana, Stritarjeva (Spitalska) ulica 5

596 Cene zelo ugodne!

H. SUTTNER

Tovarniška znamka

IKO

Največja zaloga zlatnine in srebrnine.

Ljubljana, Mestni trg in Sv. Petra cesta.

Lastna tovarna ur v Švici.

Zahtevajte novi cenik

kateri je ravno sedaj izšel

464

zastonj in poštne prosto.

Tovarniška znamka

IKO